

- sb0063 szűrős mátyás látogatása ... /1. rész/
 sb0064 a főinform jelenté
 sb0065 szabóky zsolt fotókiállítás
 sb0066 emlékezés jovan zmaj költőre
 sb0067 napirenden: a felsőoktatás ...
 sb0068 ülést tartott az mszmp pest ...
 sb0069 a várvédők győzelmének ...
 sb0070 muzsikáló kávéház pécssett
 sb0071 az mta elnökségének látogatása
 sb0072 időjárásjelentés
 sb0073 malév információs napok
 sb0074 megkezdődött a takarékosági ... /1. rész/
 sb0075 megkezdődött a takarékosági ... /2. rész/
 sb0076 szabolcsi táncosok bakuban
 sb0077 országos számítógépes ...
 sb0078 szűrős mátyás látogatása ... /2. rész/
 sb0079 szűrős mátyás látogatása ... /3. rész/
 sb0080 szűrős mátyás látogatása ... /4. rész/
 /folyt.köv./ mz
 21.34 181083 1514

--

sb0087 4 180 mtib2037

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /3. rész/

- sb0081 szűrős mátyás látogatása ... /5. rész/
 sb0082 szűrős mátyás látogatása ... /6. rész/
 sb0083 szűrős mátyás látogatása ... /7. rész/
 sb0084 az indonéz képviselőház budapesten
 sb0085 tartalomjegyzék /1. rész/
 sb0086 tartalomjegyzék /2. rész/
 sb0087 tartalomjegyzék /3. rész/

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében
 főszerkesztő: kovács györgy
 szerkesztette: sebestyén tibor
 halasi györgy
 izsák erika
 oltványi ottó
 - v é g e -

/mti/ mz olt
 21.35 181083 0644

--

Belföldi hírek

budapest, 1983. október 19.

bel

s z e r d a

sb0001 1 130 mtib1001

gyarapodó közművelődési sorozatok

1983. október 19. - e napokban már a téli könyvvásár kötetein dolgoznak a nyomdáknak. a magvető kiadó listján több közkezdvelt közművelődési sorozat újabb kötete szerepel: gyarapodik az egyik legfiatalabb könyvfűzér, a gondolkodó magyarok és a már nagyobb multat magamögött tudó magyar hirmondó is.

bálint györgy spanyolországban jártam című kötete a gondolkodó magyarok sorozatot gazdagítja. a kiváló publicista 1936 nyarán járt spanyol földön, a polgárháború előtti pillanatokban. írása az akkori napokat, élményeket, a remény kavargó, mámoros óráit örökíti meg.

évszázadok óta folyik a vita arról: mi történt 1526. augusztus 29-én, a mohácsi sikon. brodarics istván, egykori kancellár, szerémi püspök, a mohácsi csata egyik túlélője, „igaz leírás a magyaroknak a törökökkel mohácsnál vívott csatájáról”, című műve, most az olvasók széles táborának is hozzáférhetővé válik. a szerző hosszú, keserves menekülés után zsigmond lengyel királynál talált menedéket, s látott munkájához. páratlan forrásértékén túl e mű ma is figyelemre méltó, izgalmas olvasmány.

a gondolkodó magyarok egy másik ujdonsága is a mohácsi csatavesztés okait elemzi. kemény zsigmond történelmi esszéje a reformkorban, 1838-ban fogalmazódott, s a korabeli történelmi eseményeket - a katonai erővel berekesztett erdélyi országgyűlést, wesselényi perbe fogását - is tükrözteti mohács ürügyén.

hamvas béla neve kevesek által ismert. ha élne, most volna 87 éves. elsősorban művészettörténészként tartják számon, pedig filozófiával, szociológiával, pszichológiával, tudománytörténettel egyaránt foglalkozott, s a keleti nyelvek nagy buvára is volt. „a világválság”, címmel megjelenés előtt álló kötete három rokon témájú és gondolatilag egymáshoz kapcsolódó írását tartalmazza. a modern apokalipszis, a krízis és katarzis valamint a világválság egyaránt a xx. század jellegzetes szellemi irányzatának, a válságtudománynak az elemzésével foglalkozik.

a magyar hirmondó az év utolsó hónapjaiban négy kötettel jelentkezik. „hatvanhat csufos gajd”, címmel xvi-xviii. századi magyar csufolókat és gunyverseket adnak közre. „egy jeles vad-kert”, címmel kerül az üzletekbe miskolczi gáspár székelyudvarhelyi lelkész 1691-ben írt páratlan érdekességű műve, amely az első magyar nyelvű természetrajzi könyv. a gyógyítás xvi-xvii. századi helyzetéről, ágazatairól és irányzatairól ad átfogó képet a minden doktorságot csak ebből késérték, című kötet. a multszázadi magyar paródiák és vicclapok hangulatát idézi a „műferditések és poétai rugamok”, című mű. /mti/

i km//s ie

00.10 191083 2624

--

sb0002 1 130 mtib1002

közért vállalatok két kerületben /1. rész/

1983. október 19. - januárban a kerületi tanácsok hatáskörébe került a városrészekben működő közért és csemegekereskedelmi vállalatok felügyelete. az eltelt időszak eredményeit, gondjait a ii. és a xiv. kerületi tanács a közelmúltban testületi ülésen vitatta meg.

az óbudai közért vállalat a ii. kerületben jelenleg 98 boltot üzemeltet, közülük 15 szerződéses rendszerben működik. a vállalat központi raktárában az éjszakai áruátvétel bevezetésével sikerült elérni, hogy friss zöldségből és gyümölcsből már a kora reggeli órákban legyen a polcokon. több bolt közvetlenül is vásárolhat a kistermelők kínálta árukból, és az ellátás javítását szolgálta az is, hogy a husüzletek többségében alapvető élelmiszereket is árusítanak. a tanácsiak véleménye szerint kívánatos lenne az eddigieknél jobban figyelembe venni az alacsonyjövedelműek, a nyugdíjasok igényeit az olcsó áruk folyamatos kínálatával. a lakosság részéről a legtöbb és legélesebb kritika a husboltokat, s

egyéb üzletekben is a husféleségek árusítását éri. az áruválasztékot főként minőségi szempontból bírálják a helybeliek, ezért a jövőben gyakrabban tartanak próbavásárlásokat. a kereskedelmi munka jobb szervezésével elérhető, hogy tej, tejtermék és kenyér nyitástól zárásig mindig kapható legyen - hangoztatták. ezzel kapcsolatban a vállalat képviselői elmondották: még mindig vannak olyan szállítók, akik nem vállalnak szerződés kötést, így az esetleges elmaradásért nem vonhatóak felelősségre.

a kerületben 1985-ig a horváth utca 2. szám alatt élelmiszer és háztartási cikk bolt, a törökvesz utca 93. számú telken 600, a fillér utca 80. szám alatt 300 négyzetméter alapterületű abc-áruház létesül. /folyt. köv./

ri/pá/mz

00.11 191083 1758

--

sb0003 1 130 mtib1003

közért vállalatok két ... /2./

a zuglói közért vállalat 114 boltot üzemeltet a xiv. kerületben. legnagyobb gondjuk továbbra is a munkaerőhiány: három év alatt csaknem száz fővel csökkent az eladói létszám. a lakossági keresletnek megfelelő ellátással nincs gond, a huskészítmények között növekedett az olcsó husok aránya, egyes füstölt és főtt árúkat azonban gyakorta hiába keresnek a vásárlók. a kisboltok áruellátására és választékának bővítésére a jövőben nagyobb gondot kell fordítani - hívta fel a vállalat vezetőinek figyelmét a tanács. jobban oda kell figyelni az üzemek környékére települt üzletek ellátására is.

a vállalat az idén husz egység tatarozását, felújítását végzi el, e boltok ideiglenes bezárásakor figyelnek arra, hogy egy körzet se maradjon nyitott üzlet nélkül. /mti/

ri/pá/ag/mz hgy

00.11 191083 0831

--

sb0004 1 150 mtib1004

elhasznált autógumikból alapanyag - taurus találmány, csepeli prototípus

1983. október 19. - gumiabroncs-feldolgozó prést fejlesztett ki a taurus gumipari vállalat kollektívája és a találmány prototípusát a közelmúltban elkészítették a csepeli egyedi gépgyárban.

világszerte, s nálunk is egyre nagyobb gondot jelent az elhasznált gumiabroncsok tárolása. egy-egy gyűjtőhelyen valóságos gumihegyek állnak, s mindezidáig gyakorlatilag semmit sem tudtak azokkal kezdeni. gumi-ujrafutató üzemek az elmúlt három-négy évben nálunk is tucatszámra épültek, és elsősorban tsz melléküzemágakként üzemelnek -, de ezek sem jelentenek teljes megoldást, hiszen előbb-utóbb ismét elkopnak a gumik, s ilyenkor már végleg kidobják azokat. a tárolás gondjain az sem segít lényegesen, hogy sokhelyütt az utépítéseknel próbálják felhasználni az elkopott abroncsokat; ez legfeljebb csak töredéke a telepeken összegyűlt, nagy mennyiségű guminak.

a most szabadalmaztatott berendezés univerzális, tehát mindenféle gumiabroncs feldolgozására alkalmas. a későbbiekben külön-külön is kialakíthatók a gépkocsi gumikat, a teherjármű vagy a traktor gumikat feldolgozó prések. az új technológiák a használt gumiból granulátumot, gumipari alapanyagot állítanak elő.

a feltalálók elképzeléseit a kogépterv mérnökei valósították meg a tervezőasztalon, a csepeli egyedi gépgyár pedig elkészítette a prototípust. a következő hónapokban alaposan megvizsgálják a kész berendezést, üzemi próbáknak vetik alá csepelen és a taurus váci gyárában. ez utóbbi helyen referenciagépként is működtetik majd. ha a próbák sikeresek lesznek, megkezdődhet a szériagyártás. a hazai igények mellett az exportkilátások is ígéretesek, mert máris sok külföldi cég jelezte vásárlási szándékát. /mti/

sz/ka/sl/mz ie

00.12 191083 1798

--

sb0005 4 150 mtib1005

szuper-luxus autóbuszok kuvaitba

1983. október 19. - kuvaiti megrendelésre különleges, szuper-luxus autóbuszok készítését kezdte meg az ikarus székesfehérvári gyára. az év végéig 120-at indítanak utnak a távoli „olajországba”, ahová már a korábbi években is szállítottak évi 30-40 buszt. a mostani megrendelés arról tanuskodik, hogy a járművekkel elégedettek voltak a megrendelők.

az autóbuszok légkondicionálással, hűtött ivóvíz tárolására alkalmas tartállyal készülnek, s közülük husz egészen különleges igényeket is kielégít. öt buszt forgatható fotelekkel, megvilágított asztalakkal, mozgó tárgyalóteremnek rendeznek be, tizenötbe pedig mosdót is építenek.

a kuvaiti megrendelést versenytárgyaláson, neves japán autóbuszgyártó cégeket megelőzve nyerték el a székesfehérváriak. a gyártásra gyorsan felekészültek. a megürt szeptemberben kötötte meg a szerződést, s a napokban már a gyártósorra kerültek az első kuvaiti autóbuszok. mivel készítésük igen munkaigényes, a szereldében a korábbi egy műszak helyett két műszakra tértek át, hogy határidőre teljesíteni tudják a fontos exportmegrendelést. /mti/

dáv/fné/st/mz ie

00.12 191083 1155

--

sb0006 4 150 mtib1006

termelékenységet növelő üzemszervezés a borsodi szénbányánál

1983. október 19. - beértek az üzemszervezési intézkedések első eredményei a borsodi szénbányánál. az 1980-ban megkezdett széleskörű felmérés alapján hozott intézkedések eredményeként 100 tonna szén termeléséhez az akkori 65 műszakkal szemben jelenleg már csak 62-t használnak fel, s ezt az arányt 1985-ig 58 műszakra csökkentik. ez egyben a szén önköltségének csökkenését is jelenti.

az intézkedések kiterjednek a kis termelékenységű bányák összevonására, ami az alberttelepi és a rudolftalepi bányánál már megtörtént. a két bánya széntelepét egyesítették, és közös földalatti szállítópályát létesítettek. ezzel jelentős létszám szabadult fel, s ezeket az embereket átirányították a termelékeny

sb0004 1 150 mtib1004

elhasznált autógumikból alapanyag - taurus találmány, csepeli prototípus

1983. október 19. - gumiabroncs-feldolgozó prést fejlesztett ki a taurus gumiipari vállalat kollektívája és a találmány prototípusát a közelmúltban elkészítették a csepeli egyedi gépgyárban.

világszerte, s nálunk is egyre nagyobb gondot jelent az elhasználódott gumiabroncsok tárolása. egy-egy gyűjtőhelyen valóságos gumihegyek állnak, s mindezidáig gyakorlatilag semmit sem tudtak azokkal kezdeni. gumi-ujrafutató üzemek az elmúlt három-négy évben nálunk is tucatszámra épültek, és elsősorban tsz melléküzemágakként üzemelnek -, de ezek sem jelentenek teljes megoldást, hiszen előbb-utóbb ismét elkopnak a gumik, s ilyenkor már végleg kidobják azokat. a tárolás gondjain az sem segít lényegesen, hogy sokhelyütt az utépitéseknél próbálják felhasználni az elkopott abroncsokat; ez legfeljebb csak töredéke a telepeken összegyűlt, nagy mennyiségű guminak.

a most szabadalmaztatott berendezés univerzális, tehát mindenféle gumiabroncs feldolgozására alkalmas. a későbbiekben külön-külön is kialakíthatók a gépkocsi gumikat, a teherjármű vagy a traktor gumikat feldolgozó prések. az új technológiák a használt gumiból granulátumot, gumiipari alapanyagot állítanak elő.

a feltalálók elképzeléseit a kogépterv mérnökei valósították meg a tervezőasztalon, a csepeli egyedi gépgyár pedig elkészítette a prototípust. a következő hónapokban alaposan megvizsgálják a kész berendezést, üzemi próbáknak vetik alá csepelen és a taurus váci gyárában. ez utóbbi helyen referenciagépként is működtetik majd. ha a próbák sikeresek lesznek, megkezdődhet a szériagyártás. a hazai igények mellett az exportkilátások is ígéretesek, mert máris sok külföldi cég jelezte vásárlási szándékát. /mti/

sz/ka/sl/mz ie

00.12 191083 1798

-.-

sb0005 4 150 mtib1005

szuper-luxus autóbuszok kuvaitba

1983. október 19. - kuvaiti megrendelésre különleges, szuper-luxus autóbuszok készítését kezdte meg az ikarus székesfehérvári gyára. az év végéig 120-at indítanak utnak a távoli „olajországba”, ahová már a korábbi években is szállítottak évi 30-40 buszt. a mostani megrendelés arról tanuskodik, hogy a járművekkel elégedettek voltak a megrendelők.

az autóbuszok légkondicionálással, hűtött ivóvíz tárolására alkalmas tartállyal készülnek, s közülük husz egészen különleges igényeket is kielégít. öt buszt forgatható fotelékkal, megvilágított asztalakkal, mozgó tárgyalóteremnek rendeznek be, tizenötbe pedig mosdót is építenek.

a kuvaiti megrendelést versenytárgyaláson, neves japán autóbuszgyártó cégeket megelőzve nyerték el a székesfehérváriak. a gyártásra gyorsan felekészültek. a megürt szeptemberben kötötte meg a szerződést, s a napokban már a gyártósorra kerültek az első kuvaiti autóbuszok. mivel készítésük igen munkaigényes, a szerelődében a korábbi egy műszak helyett két műszakra tértek át, hogy határidőre teljesíteni tudják a fontos exportmegrendelést. /mti/

dáv/fné/st/mz ie

00.12 191083 1155

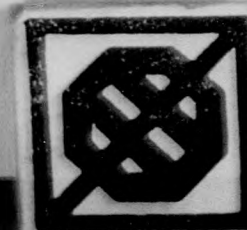
-.-

sb0006 4 150 mtib1006

termelékenységet növelő üzemszervezés a borsodi szénbányáknál

1983. október 19. - beértek az üzemszervezési intézkedések első eredményei a borsodi szénbányáknál. az 1980-ban megkezdett széleskörű felmérés alapján hozott intézkedések eredményeként 100 tonna szén termeléséhez az akkori 65 műszakkal szemben jelenleg már csak 62-t használnak fel, s ezt az arányt 1985-ig 58 műszakra csökkentik. ez egyben a szén önköltségének csökkenését is jelenti.

az intézkedések kiterjednek a kis termelékenységű bányák összevonására, ami az alberttelepi és a rudolftalepi bányánál már megtörtént. a két bánya széntelepét egyesítették, és közös földalatti szállítópályát létesítettek. ezzel jelentős létszám szabadult fel, s ezeket az embereket átirányították a termelékeny

munkahelyekre. korábban minden bányánál külön-külön tárolták a különböző anyagot. most szuhakállóban központi anyagtelepet létesítettek, s innen látják el bányafával, különböző szállítóberendezésekkel, a biztosításhoz szükséges anyagokkal a szelesi, az edelényi, a rudolftelepi és a terv-tárói bányákat. a központosítás nemcsak az anyaggazdálkodást javítja, hanem munkaerőt is felszabadít a földalatti szénfejtő munkahelyek számára.

a borsodi szénbányáknál most kiterjesztették a vizsgálatot arra, hogyan használják ki a hét nagytermelékenységű, komplexen gépesített frontfejtés kapacitását. felméri többek között a gépek kihasználtságát, elemzik a kieső idő okait és a többi, termelést befolyásoló tényezőt. a vizsgálat alapján minden egyes munkahelyere vonatkozóan kidolgozzák a termelékenységet növelő intézkedéseket.
/mti/

kör/tné/st/mz ie

00.13 191083 1633

--

sb0007 4 130 mtib1007

épül a keszthelyi földgázvezeték

1983. október 19. - megkezdtek a keszthelyt és hévizet ellátó földgázvezeték építését. a közép-dunántúli gázszolgáltató vállalat ígérete szerint két év múlva, 1985 októberében kapcsolják be az első fogyasztókat a vezetékes gázhálózatba. jelenleg mindkét település középületeiben, üdülőiben, szállodáiban, a lakótelepi otthonokat ellátó hőközpontokban és a lakások többségében is olajjal fűtenek. a földgáztüzelésre való áttéréssel évenként több tízezer tonna fűtőolajat takarítanak meg, s emellett nagy mértékben csökken a fűtés légszennyező hatása is. /mti/

tóa/kné/sa st ie

00.14 191083 0625

--

sb0008 4 150 mtib1008

foszfortalanítók a balaton-parti szennyviztelepeken

1983. október 19. - a balaton vízminőségének védelmére, a káros környezetszennyezés mérséklésére fokozatosan foszforeltávolító berendezésekkel látják el a tóparti szennyvizzisztító telepeket.

a kísérleteket 1977-ben kezdték meg a balatonfüredi telepen, s ezt követően balatonakarattyan szerelték fel az első foszforeltávolító berendezést. az itteni kedvező tapasztalatok alapján született az a döntés, hogy a tóparti szennyvizzisztító telepeken 1985-ig meg kell oldani a foszfor eltávolítását. az idén csaknem 12 millió forintos beruházással balatongyörökön, hévizen, tapolcán és balatonmárián látták el foszforeltávolító berendezésekkel a szennyvizzisztító telepeket, s jövőre további négy helyen helyeznek üzembe hasonló berendezést. a program 1985-ben a révfülöpi szennyvizzisztító telep foszfortalanítójának felszerelésével fejeződik be. /mti/

szé/nné/sa st ie

00.14 191083 0942

--

sb0009 4 150 mtib1009

partfal épül a tiszta ujszegedi szakaszán

1983. október 19. - másfél kilométer hosszúságú partfal építését kezdték meg szegednél, a tiszta ujszegedi partvonalán. az erős földgátba árkot mélyítenek, és ebbe süllyesztve építik be a 115 centiméter magas, 30 centiméter széles vasbeton falat, oly módon, hogy 50-60 centiméterrel emelkedjen a töltés koronája fölé. így az ujszegedi oldal is olyan magas partfalat kap, mint az immensó part, ahol az 1970. évi nagy árvíz után már teljesen felújították a partvédő berendezéseket.

az új partfal építése egyben alkalmat nyújt az árvízvédelmi telefonhálózat korszerűsítésére. eddig az időjárás viszontagságainak kitett légvezetéket alkalmaznak, s ezt most a betonfal belsejében, csőhálózatban átvezetett telefonkábelrel váltják fel. ezen a biztonságos vonalon továbbítják a gátőrök a vízhelyzetre vonatkozó rendszeres jelentéseiket. /mti/

tób/f/st/mz ie

00.15 191083 0914

--

sb0010 4 150 mtib1010

fénymag, héj nélküli tökmag, csemegekukorica - kite-program keretében

1983. október 19. - a helyi adottságok jobb kihasználására a kite - a nádudvari kukorica- és iparinövény-termelési rendszer - egyre jobban bekapcsolódik a speciális kis mennyiségben betakarított termények előállításába és forgalmazásába.

a ország legnagyobb növénytermelési rendszerében a legnagyobb figyelmet továbbra is a gabonaprogramra fordítják - technológiájukkal több mint 600 ezer hektáron termelnek búzát és kukoricát a közel 400 taggazdaságban. emellett azonban részt vállalnak a fénymag, a mustár, az olajretek, a héj nélküli tökmag, a csemegekukorica termelésében, s az idén ezeknek a forgalma meghaladja a 60 millió forintot. kite közreműködéssel tavaly 1500 hektáron, az idén pedig több mint hatezer hektáron termeltek különböző - külföldi paicokon is jól értékesíthető-vetőmagot.

feladatuknak tartják a talajadottságokhoz, éghajlati viszonyokhoz legjobban alkalmazkodó fűmag előállítását is, a taggazdaságokban lévő nagy kiterjedésű legelők felújítása, hozamának növelése céljából. ebben az esztendőben 1258 hektárról 460 tonna fűmagot fémzároltak, 1984-ben pedig már 3500 tonna fűmag termelését segítik gépekkel, szaktanácsokkal. a kite anyagiakkal is segítette az idei nyáron átadott hajduszoboszlói fű- és pillangósvetőmag-feldolgozó üzem létesítését.

sikeres volt az első kísérleti esztendő, amelyben a debreceni konzervgyárral együttműködve megkezdték a zöldborsó rendszerben való termesztését. a hajdusági termelőszövetkezetekben 2886 hektáron az aszályos időjárás ellenére is 5,3 tonnás átlagtermést takarítottak be. jövőre már ötezer hektárra növelik a zöldborsó vetésterületét a kite taggazdaságokban, s békés megyei gazdaságokat is bevonnak a termelésbe.

a debreceni konzervgyár új termékéhez az idén ötszáz hektáron termeltek csemegekukoricát a rendszer irányításával, s a tervek szerint 1984-ben 800 hektárra növelik a termőterületet. /mti/

szü/éva/sa st ie
00.16 191083 1996

--

sb0011 4 170 mtib1011

tavasz az őszben

1983. október 19. - az elmaradt tavaszt idézi az őszi határ a duna-tisza közén. a csapadékhiány után a kellemes, napfényes időben barkásodik a mogoró a házikertekben és a tiszamenti ligetekben. különös látványt nyújtanak a sárguló levelek között virágzó mogoróbarkák. a nyárlőrinci erdőben másodszorra virágzik az akác, a forróságtól kopárra égett mezőkön újra sarjad a pázsit, és a vadvirág. a kecskemét-környéki kiskertekben virágzik a szamóca és többhelyütt újra termést hozott a málna. /mti/

Lász/bné/st/mz ie

00.16 191083 0553

--

sb0012 4 130 mtib1012 /közönségszolgálat/

pályázat katonai főiskolákra

1983. október 16. - a honvédelmi minisztérium jelentkezésre hívja fel a dolgozó nép szolgálatát hivatásuknak választó férfiakat, akik a magyar néphadsereg vagy a belügyminisztérium határőrség tisztjei kívánnak lenni. a jelentkezés feltételei: magyar állampolgárság, feddhetetlen előélet, erkölcsi - politikai megbízhatóság, egészségi alkalmasság hivatásos katonai szolgálatra, érettségi bizonyítvány, vagy annak a folyó tanévben történő megszerzése, általában 23, a munkaviszonyban álló szakmunkásoknál 25 évnél nem magasabb életkor. a katonai főiskolára pályázó középiskolai tanulók a szükséges okmányokat iskolájuk igazgatójától, a korábban végzettek a lakóhely szerinti hadkiegészítési és területvédelmi parancsnokságtól, sorkatonák parancsnokaiktól kerhetik.

a fiatalok jelentkezhetnek a kossuth Lajos katonai főiskolára, ahol gépesített lövész, harckocsizó, felderítő, rakéta- és tüzér, műszaki, magasépítő és bm határőr szakokon; a zalka máté katonai műszaki főiskolára, ahol csapatlégvédelmi rakéta és tüzér, híradó, rádióelektronikai, lokátor- és vezetéstechnikai, vegyvédelmi, általános fegyverzeti, harc- és gépjárműtechnikai, hadtáp- és katonai pénzügyi szakokon; a kilián György repülő műszaki főiskolára, ahol repülő- és helikoptervezetői, repülőgép és helikopter sárkányhajtómű, repülőgép fedézetű műszertechnikai, rádiótechnikai, fegyvertechnikai és vadászirányító megfigyelő szakokon folyik képzés. a katonai főiskolákon a tanulmányi idő négy

sb0010 4 150 mtib1010

fénymag, héj nélküli tökmag, csemegekukorica - kite-program keretében

1983. október 19. - a helyi adottságok jobb kihasználására a kite - a nádudvari kukorica- és iparinövény-termelési rendszer - egyre jobban bekapcsolódik a speciális kis mennyiségben betakarított termények előállításába és forgalmazásába.

a ország legnagyobb növénytermelési rendszerében a legnagyobb figyelmet továbbra is a gabonaprogramra fordítják - technológiájukkal több mint 600 ezer hektáron termelnek búzát és kukoricát a közel 400 taggazdaságban. emellett azonban részt vállalnak a fénymag, a mustár, az olajrettek, a héj nélküli tökmag, a csemegekukorica termelésében, s az idén ezeknek a forgalma meghaladja a 60 millió forintot. kite közreműködéssel tavaly 1500 hektáron, az idén pedig több mint hatezer hektáron termeltek különböző - külföldi paicokon is jól értékesíthető-vetőmagot.

feladatuknak tartják a talajadottságokhoz, éghajlati viszonyokhoz legjobban alkalmazkodó fűmag előállítását is, a taggazdaságokban lévő nagy kiterjedésű legelők felújítása, hozamának növelése céljából. ebben az esztendőben 1258 hektárról 460 tonna fűmagot fémzároltak, 1984-ben pedig már 3500 tonna fűmag termelését segítik gépekkel, szaktanácsokkal. a kite anyagiakkal is segítette az idei nyáron átadott hajduszoboszlói fű- és pillangósvetőmag-feldolgozó üzem létesítését.

sikerés volt az első kísérleti esztendő, amelyben a debreceni konzervgyárral együttműködve megkezdték a zöldborsó rendszerben való termesztését. a hajdusági termelőszövetkezetekben 2886 hektáron az aszályos időjárás ellenére is 5,3 tonnás átlagtermést takarítottak be. jövőre már ötezer hektárra növelik a zöldborsó vetésterületét a kite taggazdaságokban, s békés megyei gazdaságokat is bevonnak a termelésbe.

a debreceni konzervgyár új termékéhez az idén ötszáz hektáron termeltek csemegekukoricát a rendszer irányításával, s a tervek szerint 1984-ben 800 hektárra növelik a termőterületet. /mti/

szü/éva/sa st ie
00.16 191083 1996

--

sb0011 4 170 mtib1011

tavasz az őszben

1983. október 19. - az elmaradt tavaszt idézi az őszi határ a duna-tisza közén. a csapadék hullám után a kellemes, napfényes időben barkásodik a mogyoró a házikertekben és a tiszamenti ligetekben. különös látványt nyújtanak a sárguló levelek között virágzó mogyoróbarkák. a nyárlőrinci erdőben másodsorra virágzik az akác, a forróságtól kopárra égett mezőkön újra sarjad a pázsit, és a vadvirág. a kecskemét-környéki kiskertekben virágzik a szamóca és többhelyütt újra termést hozott a málna. /mti/

Lász/bné/st/mz ie

00.16 191083 0553

--

sb0012 4 130 mtib1012 /közönségszolgálat/

pályázat katonai főiskolákra

1983. október 16. - a honvédelmi minisztérium jelentkezésre hívja fel a dolgozó nép szolgálatát hivatásuknak választó férfiakat, akik a magyar néphadsereg vagy a belügyminisztérium határőrség tisztjei kívánnak lenni. a jelentkezés feltételei: magyar állampolgárság, feddhetetlen előélet, erkölcsi - politikai megbízhatóság, egészségi alkalmasság hivatásos katonai szolgálatra, érettségi bizonyítvány, vagy annak a folyó tanévben történő megszerzése, általában 23, a munkaviszonyban álló szakmunkásoknál 25 évnél nem magasabb életkor. a katonai főiskolára pályázó középiskolai tanulók a szükséges okmányokat iskolájuk igazgatójától, a korábban végzettek a lakóhely szerinti hadkiegészítési és területvédelmi parancsnokságtól, sorkatonák parancsnokaiktól kerhetik.

a fiatalok jelentkezhetnek a kossuth lajos katonai főiskolára, ahol gépesített lövész, harckocsizó, felderítő, rakéta- és tüzér, műszaki, magasépítő és bm határőr szakokon; a zalika máté katonai műszaki főiskolára, ahol csapatlégvédelmi rakéta és tüzér, híradó, rádióelektronikai, lokátor- és vezetéstechnikai, vegyvédelmi, általános fegyverzeti, harc- és gépjárműtechnikai, hadtáp- és katonai pénzügyi szakokon; a kilián györgy repülő műszaki főiskolára, ahol repülő- és helikoptervezetői, repülőgép és helikopter sárkányhajtómű, repülőgép fedézetű műszerttechnikai, rádiótechnikai, fegyvertechnikai és vadászirányító megfigyelő szakokon folyik képzés. a katonai főiskolákon a tanulmányi idő négy

év, az oktatási év kezdete szeptember 1. a fiatalok egyidejűleg más felsőoktatási intézménybe is jelentkezhetnek.

a repülőgép- és helikoptervezetők szakokra ez év november 15-ig, a többi szakokra január 15-ig lehet jelentkezni. a jelentkezők a ma gyar néphadsereg sorozó közpon tjában februártól felvételi vizsgán vesznek részt, amelynek pont os időpontjáról tiz nappal korábban értesítést kapnak. a felvételtől a vizsgán nyújtott teljesítmény és a személyi kérelmek alapján történik döntés. is. a pályázókat döntésükről a főiskolák parancsnokai május 31-ig írásban értesítik. /mti/

és/gg/s ag ie

00.17 191083 2117

-.-

sb0013 4 150 mtib1013 /közönségszolgálat/

kirándulóknak /1. rész/

1983. október 19. - ezen a hétvégén is bőséges a természetbarát szervezetek turaprogramja.

október 22, szombat:

angyalföldi természetbarát és testedző egyesület:
pilisszentlászló - spartacus ösvény - apátkuti völgy -
pilisszentlászló. találkozás 7.20 órakor a hév margithidi állomásán.

budapest 72. számú postahivatal: csővári vár - középhegy -
simahegy - penc. találkozás 6 órakor a keleti pályaudvaron.

budapesti elektromos se: dobogókő - rám szakadék - dömös.
találkozás 7.30 órakor a batthyány téren.

csepel sc: pilisszentlélek - vaskapu - esztergom. találkozás
6.30 órakor a hév boráros téri végállomásán.

északbudapesti pedagógus sk: séta a hármashatárhegyen.
találkozás 10 órakor a 65-ös autóbusz szép völgyi uti végállomásán.

kpvd sz vörös meteor természetbarát egyesület: őszi séta a budai
hegységben. találkozás 9.30 órakor a moszkva téren.

óbudai petőfi se: fenyőgyöngye - hármashatárhegy - csucshegy -
rozália téglagyár. találkozás 9 órakor a 65-ös autóbusz
fenyőgyöngyei végállomásán.

sajtó sk: csillebérc - kiesvölgy - ökröshegy - csiki csárda.
találkozás 10 órakor a moszkva téren.

tit természettudományi stúdió gombász szakköre: csikóvár -
gyopár forrás. találkozás 7.40 órakor a batthyány téren.

törekvés se: nagyoroszi - drégelyvár - pénzásás - diósjenő, a
táv 18 kilométer. találkozás 6.15 órakor a nyugati pályaudvaron.

pilisszentlászló - dobogókő - pilisszentkereszt. találkozás 7.15
órákor a batthyány téren.

ujpesti természetbarátok turista egyesülete: szentendre -
lajos-forrás - kőhegy. találkozás 7.30 órakor a batthyány téren.

bakony vegyész torna club: balatonfüred - koloska-völgy -
recsek-hegy - tamáshegy - balatonfüred. találkozás 8.20 órakor a
veszprémi volán pályaudvaron.

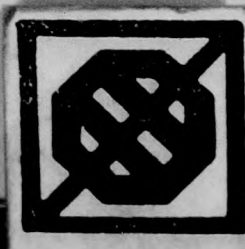
székesfehérvári pénzintézetek vörös meteor se: győri városnézés.
találkozás 7 órakor a székesfehérvári vasuti pályaudvaron.

október 23, vasárnap:

angyalföldi természetbarát és testedző egyesület: könnyű nyilt
tura a budai hegységben. találkozás 9 órakor a 65-ös autóbusz
szép völgyi uti végállomásán.

budapesti híradástechnikai gyár se: dobogókő - lajos-forrás -
szentendre. találkozás 8 órakor a batthyány téren. /folyt.köv./ mz
00.17 191083 2276

-.-

sb0014 4 150 mtib1014 /közönségszolgálat/

kirándulóknak /2. rész/

csőszerező vállalat sk: lipótmező - tótasszony utja - fekete-fej - adyliget. találkozás 9 órakor a moszkva téren.

északbudapesti pedagógus sk: dömös - rám-szakadék - ilona pihenő - hofmankunyhó - hirsch-órom - miklós deák völgy - pilismarót. találkozás 7 órakor a nyugati pályaudvaron.

ganz-mávas vasas se: látogatás a vácrátóti botanikus kertben, séta vácott. találkozás 6.45 órakor a nyugati pályaudvaron.

gázművek sk: verőcemaros - morgó-patak völgye - törökmező - vizesárok - zebegény, a táv 19 kilométer. találkozás 6.30 órakor a nyugati pályaudvaron.

gelka sk: tardosbánya - bánya-hegyi erdészház - pusztamarót pélföldszentkereszt. találkozás 6.50 órakor a déli pályaudvaron.

lapkiadó vállalat se: őszi bolyongás a balaton-felvidéken, szigliget - antal-hegy - óvár - majális domb - aranykagyló öböl - badacsony hegy. találkozás 6.30 órakor a déli pályaudvaron.

kevélyek. találkozás 9 órakor a batthyány téren.

óbudai petőfi se: pilisszentkereszt - zshivány-barlang - kétbükkfanyereg - pilisnyereg - fekete-hegy - pilisszentlélek - hofmankunyhó - kétbükkfanyereg. találkozás 7.30 órakor a batthyány téren.

óbudai spartacus turista egyesület: remeteszurdok - máriaremete - hidegkut - virágosnyereg - bécsi ut. találkozás 9 órakor a moszkva téren.

ócsai vörös október se: kevélyek. találkozás 9 órakor a batthyány téren.

postás se: kétbükkfanyereg - ráró - maróti gerinc - hidegteleős kereszt - basaharc - szob, a táv 18 kilométer. találkozás 7 órakor a batthyány téren.

posta számítástechnikai sk: egri vár - kevélyek - békásmegyer. találkozás 9 órakor a 18-as autóbussz árpád-hídi végállomásán.

tipográfia testvedő egyesület: isztimér - kisgyóni turistaházak - tés - jásd. találkozás 6.40 órakor a déli pályaudvaron.

csobánka - majdán nyereg - kevélyek - zöld barlang - budakalász. találkozás 8 órakor a batthyány téren.

tit természettudományi stúdió gombász szakköre: séta törökbálinton és környékén. találkozás 8.30 órakor a 72-es autóbussz kosztolányi dezső téri végállomásán.

törekvés se: szentendre - kőhegy - pomáz. találkozás 7.20 órakor a batthyány téren.

apátkuti völgy - nagyvillám. találkozás 8 órakor a nyugati pályaudvaron. /folyt.köv./ mz

00.18 191083 2287

--

sb0015 4 150 mtib1015 /közönségszolgálat/

kirándulóknak /3. rész/

volán sc: gyöngyös - mátraháza - kékestető - kis-kő - markaz. találkozás 6 órakor a volán engels téri pályaudvarán.

bakony vegyész torna club: badacsonytomaj - kőkapu - badacsony. találkozás 7.20 órakor a veszprémi máv pályaudvaron.

székesfehérvári pénzügyintézetek vörös meteor se: gánt - csákberény - gánt. találkozás 8.30 órakor a székesfehérvári volán pályaudvaron.

vérteskozma és környéke. találkozás 7.35 órakor a székesfehérvári volán pályaudvaron. /mti/

kf/bam/mz ie

00.19 191083 0532

--

sb0016 4 160 mtib1016 /közönségszolgálat/

a szliven vonósnégyes vendégszereplése

1983. október 19. - az 1973-ban alakult bolgár szliven vonósnégyes szerepel október 21-én, pénteken 17 órakor a bolgár kulturális és tájékoztató központban. a nemzetközi hírű kamarazenekar - amely 1978-ban a budapesti weiner leo zenei versenyen harmadik helyezést ért el - haydn, schubert és brahms vonósnégyeseiből ad műsort. /mti/

ri/ka/s ag ie

00.19 191083 0404

--

sb0017 4 130 mtib1017 /közönségszolgálat/

megjelent a világ és nyelv új száma

1983. október 19. - képekkel illusztrált összefoglaló krónikában számol be a világ és nyelv új száma az eszperantó világmozgalom augusztusi, budapesti kongresszusáról, illetve annak számos olyan érdekes részletéről, amely a napisajtóban nem szerepelt.

a „hírközlési világév és a kommunikáció”, címmel publikálja a lap richard e. butlernek, az ensz-hez tartozó nemzetközi távközlési unió főtitkárának a kongresszus fő témáját bevezető vitaindító előadását. „a béke és a nemzetközi nyelv”, címmel pethes imre írt cikket a nemzetközi békemozgalom és az eszperantó mozgalom sajátos kapcsolatáról, együttműködéséről. folytatódik a lap japán riportsorozata is, a mostani írás címe: pillantás a „mennyei harmónia”, mögé. ezek mellett számos más írás foglalkozik az eszperantó mozgalom eseményeivel. /mti/

és/gg/s ag ie

00.20 191083 0875

--

sb0018 4 170 mtib1018 /közönségszolgálat/

horgászati tilalom a szolnoki holt-tiszán

1983. október 19. - a mohos szolnok megyei intézőbizottsága október 19-től folyamatosan 200 mázsa pontyot telepít a szolnoki alcsiszigeti holt-tiszába. a kihelyezésre kerülő halállomány védelme érdekében az intézőbizottság a holtágban 1983. október 19-től december 1-ig általános horgászati tilalmat rendel el. a tiltó rendelkezés pontyhorgászatra egy hónappal tovább, december 31-ig van érvényben. /mti/

laz/kné/st/mz ie

00.21 191083 0483

--

sb0019 4 150 mtib1019

pályakorszerűsítés - 280 kilométeren /1. rész/

1983. október 19. - az idén 280 kilométer pályaszakaszt korszerűsítene a máv pályáépítési és -fenntartási szakemberei; a munkálatok a kijelölt területeken jó ütemben haladnak; erről adtak tájékoztatást az mti munkatársának a máv építési és pályafenntartási szakosztályán.

a máv vonalainak mintegy negyven százalékát teszi ki az ugynevezett törzshálózat, amelyen az összes vasuti forgalom döntő hányadát - az áruszállítás mintegy kilencven százalékát - bonyolítják le. ez a 3600 kilométer hosszúságú vágányhálózat a rekonstrukciós munkálatoknál megkülönböztetett figyelmet kap. ide összpontosítják a legnagyobb erőket, itt kerül sor a legnagyobb átépítésekre, korszerűsítésekre. a fő cél, hogy ezeken a nagyforgalmu vonalakon maximálisan megbízható és zavartalan legyen a közlekedés, s a törzshálózat valamennyi szakaszán óránként 120 kilométeres sebességgel közlekedhessenek a szerelvények.

hazánkban jelenleg a magas műszaki és biztonságtechnikai igényeket kielégítő vasuti pálya hossza megközelíti a hatszáz kilométert; ilyen van például hatvan és miskolc között, a budapest-bicske közötti szakaszon, s részben a szolnoktól debrecenig húzódó vonalon. a műszakilag alacsonyabb színvonalu, ám nagyforgalmu pályákon - amelyek szintén a törzshálózatához tartoznak - folyamatosan kicserélik a vágányok ágyazatát; vasbetonaljakat fektetnek le, s korszerű, hézag nélküli hosszú sinekkel váltják fel a régi, kisebb teherbírásu rövid sineket. e munka nagyságát jelzi, hogy az idén például csaknem 1 millió köbméter földet mozgatnak meg a vágányépítéseknel. egy kilométer vasuti pálya átépítése - a földrajzi fekvéstől, a vonalvezetéstől függően - 8-10 millió forintba kerül.

a mellékvonalakon, ahol kisebb a forgalom és az igénybevétel, és a könnyebb vasuti szerelvények miatt a követelmények is alacsonyabbak, ugynevezett egyszerűsített felépítménycserére kerül sor. ezekbe a pályákba az átépített fővonalakról lekerülő, jó minőségű, csak éppen a magasabb igényeknek már nem megfelelő anyagokat építik be. a haszon így kettős; nem vész kárba sok millió forint értékű sin, talpfa és egyéb anyag, ugyanakkor javul a pálya minősége. / ezzel növelhető a vonatok sebessége, terhelhetősége, s gyorsabbá válik az utazás, a szállítás./

az ideai pályáépítési munkálatok jó ütemben haladnak; különösen a súlyponti feladatként kijelölt három munkaterületen. a budapest-székesfehérvár vonalon martonvásár és dimnyés között befejeződött mindkét vágány átépítése. /folyt.köv./

bi/ka/s

08.08 191083 2548

--

sb0020 4 150 mtib1020

pályakorszerűsítés 280 /2. rész/

kiemelt feladata a pályáépítési szakszolgálatnak a kelenföldi állomás rekonstrukciójában való részvétel: itt eddig 20 új vágányt építettek. a kőbánya-kispest állomáson szintén nagy erővel dolgoznak: az év végéig befejeződik a vágányok korszerűsítése. mindezek mellett folytatják a záhonyi csomópont rekonstrukcióját, s tovább dolgoznak a pusztaszabolcsi vonal felújításán; az idén ercsi és ivánca között készül el az újjáépített szakasz. /mti/

bi/ka/s/jf/gw olt

08.09 191083 0515

--

sb0021 4 150 mtib1021

eső után

1983. október 19. - továbbra is folyamatosan dolgoznak a termelők a betakarításon, és ezzel egyidőben mindenütt előrehaladtak a jövő évi termés megalapozásával, a vetéssel. az elmúlt napok esőzései ugyan a kint lévő termésre már nem voltak hatással, ám annál jobban segítették a talaj előkészítését és a vetést. a korábbi szárazság idején felszikkadt talaj némileg fellazult, és így könnyebben boldogulnak a szántó traktorok. a mezőgazdasági nagyüzemek döntő többsége az idei őszön is szemre is szép munkát végez a határban: mindenfelé egyenletesen elmunkálják a talajokat, és az utólagos mérések tanúsága szerint messzemenően betartják az agrotechnikai előírásokat. holott nem volt könnyű dolguk, hiszen a szárazság sokáig alaposan próbára tette a gépeket, és a gépészek türelmét is.

a búzának mintegy 60 százalékát már elvetették. a rozs és az ősziárpa szaporítóanyaga már a földben van a központi előírázatnak megfelelően. az előbbi 71 ezer, az utóbbit 177 ezer hektárra vetették.

a rizs aratásával elkészültek. a burgonyaszedés sem sokfelé ad már munkát. a legnagyobb területen termesztett növénynek, a kukoricának 75 százalékát törték le. a tavalyihoz képest ezzel a munkával is előbbre tartanak, az elmúlt évben ilyenkor a termésnek csak fele volt a magtárakban. a cukorrépa betakarításával nem sietnek túlságosan, a számítások szerint ugyanis a cukorfok így

/

kedvezőbbben alakul. a termésnek eddig 45 százalékát hozták le a földekről. a napraforgó védett helyen van. az almaszüret is a végefelé jár, a szőlőskertek háromnegyed részén vonultak végig a szedők. /mti/

jf/s/gw olt

08.14 191083 1635

--

sb0022 1 130 mtib1022

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bs0012 mtib1012 sz. pályázat katonai főiskolákra című hírünk 2. bek. 7. sorában a név helyesen:

killián györgy

utolsó bek. alulról a 3. sorában a szöveg helyesen:

... döntés. a pályázókat ...

/mti/
gw olt

08.29 191083 0289

--

sb0023 4 130 mtib1024

halálos baleset

1983. október 19. - a gödöllői vasutállomáson egy gyorsvonat halálra gázolta gerőcs Mihály 57 éves csoportvezető, tiszacsegei lakost. a rendőrség szakértő bevonásával folytatja a vizsgálatot. /mti/

ka/gw olt

09.27 191083 0243

--

sb0024 4 130 mtib1025

elhunyt László Miklós újságíró

1983. október 19. - mély megrendüléssel tudatjuk, hogy László Miklós, az esti hírlap alapító tagja, rovatvezetője életének 61. évében, hosszú betegség után, október 18-án elhunyt. temetéséről később történi^k intézkedés.

esti hírlap szerkesztősége
magyar újságírók országos szövetsége
hírlapkiadó vállalat

X X X

László Miklós 1923-ban született, szegény család gyermekeként Budapesten. Kezdetől vonzotta az írott betű, a könyv, az újság, a folyóirat; első munkahelye egy könyvkiadó cég. Dolgozott az új idők irodalmi intézetben majd - miután munkaszolgálatra koncentrációs táborba hurcolták - a felszabadulás után is az intézetben folytatta munkáját.

fiatal hírlapíróként 1948-ban a Szabad Nép szerkesztőségének munkatársa, egy évvel később a Friss Újság egyik vezető riportere. Utja a Belkereskedelmi Minisztériumba vezetett, a Belkereskedelem című, kéthetenként megjelenő lap szerkesztője volt.

az 1956. decemberében indult esti hírlap egyik alapító tagja, riportere, hírszerkesztője, a tudományos rovat vezetője, az egyik legkiválóbb, legszorgalmasabb és legnépszerűbb munkatársa a szerkesztőségnek, vérbeli újságíró, önkéntes, özetlen nevelője az utánpótlásnak. több kitüntetésben részesült, munkássága elismerését a munka érdemrend arany fokozata is jelzi. /mti/

ka/gw olt

09.36 191083 1430

as

--

sb0025 4 130 mtib1028

az országgyűlés őszi ülészsaka elé /1. rész/

1983. október 19. - az elnöki tanács október 20-ra összehívta az országgyűlést. Legfelső törvényhozásunk tagjai várhatóan megvitatják az ipari miniszter beszámolóját az ipar helyzetéről és feladatairól, valamint a központi népi ellenőrzési bizottság elnökének tájékoztatóját a népi ellenőrzés munkájáról.

andai györgy, az mti parlamenti tudósítója írja:

az ipari minisztérium tevékenységét létrejötté, vagyis a különböző, ágazati minisztériumok összevonása óta nem vizsgálta a parlament. ám a téma iránti felfokozott várakozás - amely a megyei képviselőcsoportok tanácskozásain, illetve az országgyűlés ipari bizottsága ülésén is megnyilvánult - nemcsak e ténynek köszönhető. az iparról az elmúlt hónapokban igen sokat lehetett hallani, tevékenysége az érdeklődés homlokterébe került, nem véletlenül. iparunk komoly gondokkal küzd, immár jó ideje. a 70-es évekbeli olajár-robbanás után ez az évtized a technológiák felértékelődésével, világgazdasági recesszióval kezdődött. ezek káros hatásai súlyosan érintették iparunkat. hiba volna azonban az elmúlt három esztendő, vagyis a vi. ötéves terv kezdete óta eltelt időszakot, csak és kizárólag a gondokkal, bajokkal jellemezni. az iparban dolgozó 1 millió 300 ezer ember munkája nyomán napjainkra számottevő minőségi változás is észrevehető e népgazdasági ágban. nőtt a termelési hatékonyság: 1980 óta több mint 100 ezer ember keresett máshol munkát magának, ám az ipar termelése évről évre mégis meghaladta az előző esztendeit. az okos intézkedéseknek és azok következetes végrehajtásának is köszönhető, hogy 1978 és 1983 között a termelés növekedését nem követte az energiafelhasználás növekedése, sőt, tavaly immár 2 millió tonna kőolajtermékkel kevesebbet használt az ipar, mint 1978-ban. a tőkés export növelésével - erre az évre 4,9 százalékos emelkedést terveztek és valószínűleg 7 százalék lesz a növekedés - az ipar jól javítja a gazdaság konvertibilis egyensúlyát. az ipar eredményeit ki-ki a saját „bőrén”, is érezheti: a hazai ellátás színvonalának megtartásában mind nagyobb és meghatározóbb szerepet vállal az ipar, az üzletek áru kínálatának zömét ők adják. és még egy másik, ugyancsak nap mint nap tapasztalható siker: mind több fogyasztóhoz jut el a földgáz, rövidesen az ország háztartásainak mintegy 80 százaléka élvezheti a gázenergia adta előnyöket. nem kis eredményeket értek el az ipar irányítói és dolgozói a termékszerkezetváltás, az üzemszervezés, az ipar és a mezőgazdaság kooperációjának javítása, a termelés ütemességének javítása terén.

/folyt. köv./ er
10.34 191083 2597

--

sb0026 4 130 mtib1029

az országgyűlés őszi ülészsaka elé /2. rész/

ez utóbbi témák - termékszerkezetváltás, üzemszervezés - gyakran szerepeltek az elmúlt években a népi ellenőrök vizsgálati terveiben is. a kneb legutóbb 1979-ben adott számot tevékenységéről az országgyűlésnek. az azóta eltelt időben - igazodva a népgazdaság, illetve a párt- és állami vezetés igényeihez - leginkább éppen a gazdasági hatékonyság, a versenyképesség, a struktúra-korszerűsítés, valamint más, a gazdaságpolitikai feladatokkal összefüggő társadalmi célok valóra váltásának témaköreit vizsgálták a népi ellenőrök. foglalkoztak az egészségügyi integrációval csakugy, mint a gyermeknevelést szolgáló társadalmi juttatásokkal, vagy a lakosság áruellátásával, illetve a szolgáltatásokkal. megállapításaik szerint érdekelhető a hatékonyság javulása, kialakulóban van egy jobb termelési struktúra, az energiatakarékosság kezd jelentős eredményeket felmutatni - vagyis a népi ellenőrök mintegy igazolják az egész népgazdaság területén mindazt, amelyekről az ipar tevékenységének elemzése során szó esett. ugyanakkor rámutattak a kneb-vizsgálatok arra is, hogy a termékszerkezetváltás, illetve a vállalati munkaerőgazdálkodás között nem kielégítő a kapcsolat, és visszatérőek a zavarok a kooperációkban, a szerződéses kapcsolatokban is. az elmúlt négy esztendőben a népi ellenőrzéshez évente mintegy 6000 írásos és csaknem 3000 szóbeli bejelentés érkezett, ezek kétharmada közérdekű témával foglalkozott: a szocialista gazdálkodást, az erkölcsi normákat sértő eseteket kifogásolták többnyire. nem kevés volt a lakásgazdálkodással, az ingatlankezeléssel, a telekspekulációval, az áruellátással, szolgáltatásokkal kapcsolatos bejelentés sem. a központi és a területi bizottságoknál jelenleg működő mintegy 30 ezer népi ellenőr vizsgálatai nyomán a szervezet a korábnál következetesebben élt a törvényben biztosított lehetőségeivel: évente csaknem 12 ezer javaslatot és 5000 figyelemfelhívó levelet, ugynevezett szignalizációt küldött a vizsgált intézményekhez, illetve azok felügyeleti szerveihez. az illetékesek jól hasznosítják a kneb különböző vizsgálatainak tapasztalatait: az általános iskolás gyermekek elhelyezéséről folytatott ellenőrzések jelentősen hozzájárultak például a tanteremgondok mérsékeléséhez. az egészségügyi integráció széles körű vizsgálata eredménye: szervezettebbé vált az ügyeleti rendszer, javult a körzeti orvosok munkája. a kneb vizsgálta a balaton problémáinak megoldásával kapcsolatos jogszabályok végrehajtását, és javaslataiknak is köszönhető, hogy számos intézkedés született a vízminőség javítására. /mti/

ag/pá/er olt
10.42 191083 2618

--

sb0027 4 130 mtib1031

elhunyt barczi gyula

1983. október 19. - barczi gyula, a szocialista hazáért érdemrend tulajdonosa, a xxii. kerületi tanács nyugalmazott elnöke, aki 1938 óta volt a párt tagja, 62 éves korában elhunyt. hamvasztás előtti bucsuztatása október 25-én, kedden délután 3 órakor lesz a farkasréti temetőben.

mszmp xi. kerületi bizottsága
 xxii. kerületi tanács végrehajtó bizottsága
 közalkalmazottak szakszervezete

/mti/ pá/er ag olt 11.23 191083 0514 a XXII. kerületi pártbizottság volt tagja,
 —mszmp xxii. kerületi bizottsága

-.-

sb0028 4 130 mtib1032

elhunyt rónai jános

1983. október 19. - rónai jános, a szocialista hazáért érdemrend tulajdonosa, aki 1913 óta volt a párt tagja, 86 éves korában elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatása október 26-án, szerdán délután 3 órakor katonai tiszteletadással lesz a farkasréti temetőben.

mszmp xi. kerületi bizottsága

belügyminisztérium

magyar ellenállók, antifasiszták szövetsége

vas-, fém- és villamosenergiaipari dolgozók szakszervezete /mti/

pá/ag/gw olt

11.35 191083 0524

-.-

sb0029 4 160 mtib1033

ausztriai vendégszereplésre utazott a szombathelyi madrigál kórus

1983. október 19. - szerdán ausztriai vendégszereplésre utazott a szombathelyi madrigál kórus. a szakszervezetek vas megyei tanácsának énekkarát a ternitzi városi kórus hívta meg. az osztrák énekkar ugyanis most ünnepli fennállásának 85. évfordulóját, s ebből az alkalomból nagyszabású nemzetközi kórustalálkozót rendeznek.

a szombathelyi kórus a dalosünnepen 17-18. századi madrigálokkal, ezenkívül bartók és kodály, valamint kortárs szerzők műveivel lép a közönség elé. vezényel németh istván karnagy. /mti/

lér/mmé/sa ká olt
 11.36 191083 0616

-.-

sb0030 4 160 mtib1034

a liszt ferenc kamarazenekar észak-amerikai turnéja

1983. október 19. - a liszt ferenc kamarazenekar rolla jános vezetésével észak-amerikai hangversenykörútra utazott. a turné során az együttes 30 koncertet ad az egyesült államok nagyvárosaiban, majd öt koncertre kanadába utazik. /mti/

pá/ag/gw olt
 11.36 191083 0314

-.-

sb0031 4 160 mtib1026

dr. Kovács István-alapítvány

1983. október 19. - a magyar vöröskereszt budapesti szervezetének vezetősége szerdán a székházban ülést tartott, amelyen részt vett hantos János, a magyar vöröskereszt főtitkára is.

a tanácskozáson dr. Pesta László, a budapesti szervezet vezetőségének elnöke bejelentette: dr. Kovács Istvánné, Práger Valéria - aki évtizedek óta tevékenyen részt vesz a vöröskereszt szervezet munkájában - professzor férje emlékére egymillió forint értékű alapítványt adott át a magyar vöröskereszt budapesti vezetőségének. az alapítvány rendeltetése, hogy ennek az összegnek évi 7 százalékos kamatával, 10-10 ezer forinttal 7 fiatal ápolónőt jutalmazzanak. az alapító meghagyta azt is, hogy azokat részesíthetik ebben a jutalomban, akik legalább öt évig dolgoztak kórházban, vagy klinikán; lelkiismeretesen, a leghumánusabban teljesítik feladataikat, példamutatóan vesznek részt a társadalmi munkában, élen járnak a szakmai önképzésben, továbbképzésben. a követelményeknek megfelelő ápolónők pályázhatnak a jutalomra minden év január 15-ig munkahelyük vöröskereszt szervezeténél, amely a pályázatokat ajánlásaikkal a vöröskereszt budapesti vezetőségéhez továbbítja. az ajánlásokat öttagú bizottság bírálja el. a jutalmakat július 1-én, Semmelweis születésének napján adják át. /mti/

me/er olt
11.37 191083 1326

-.-

sb0032 4 130 mtib1035

magyar-szovjet barátsági napok szolnok megyében

1983. október 19. - magyar-szovjet barátsági napok kezdődtek szerdán szolnok megyében. Jászberényben, a Déryné művelődési központban barátsági gyűlést rendeztek, amelyen a szovjet nők életéről hangzott el előadás. bemutatták a „Nők szava a békéért”, című szovjet filmet, majd kiállítás nyílt a szovjetunió 60 éves fejlődéséről, a nők életéről. kenderesen ifjúsági barátsági nagygyűlésen méltatták a Lenini komszomol, cselekvő részvételét az országépítő munkában, a békeharcban.

cs

a barátsági napok programja csütörtökön szolnokon és tiszafüreden folytatódik. a megyeszékhelyen a nagyalföldi kőolaj- és földgáztermelő vállalat, valamint a kőolajkutató vállalat olajbányászati tartanak magyar-szovjet baráti találkozót. tiszafüreden kiállítás nyílik a szovjetunió 60 éves fejlődéséről.

/mti/
end/kné/er ká olt
11.42 191083 0873

-.-

sb0033 4 130 mtib1036 /felhasználható 13 órától!/
kambodzsai barátsági napok békésben

1983. október 19. - szerdán befejeződtek a magyar-kambodzsai barátsági napok békés megyében. kedden békéssámsonban, szerdán hunyán rendeztek barátsági gyűlést. mindkét helyen részt vett és felszólalt a rendezvényen Kao Samreth, a kambodzsai népköztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője, aki beszámolt azokról az eredményekről, amelyeket a kambodzsai nép a szocialista államok segítségével az ország védelmében és ujjaépítésében a felszabadulás óta eltelt négy év alatt elért. /mti/

sam/ke/sa ká olt
11.43 191083 0569

-.-

sb0034 4 150 mtib1037

kertészeti bevásárló központ debrecenben

1983. október 19. - kertészeti bevásárló központot nyitottak meg szerdán debrecenben, a belvárosban, a Széchenyi utcán, a régi Zöldért-telepen. a Derecskei Áfész, a Tiszántúli Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság, valamint az Agroker társulásával létesült bevásárló központban a nyitás napján 12 millió forint értékű árukészlettel fogadták a vásárlókat. négy különálló bolt és kölcsönző tartozik a központhoz, amely a mezőgazdasághoz szükséges cikkeket, kisgépeket, vetőmagvakat, faárukat, növényvédő szereket, műtrágyákat és festékeket árusít. /mti/

szü/éva/sa st olt
11.56 191083 0620

cs

-.-

sb0035 4 150 mtib1038

a körmenyi tanács vb ülése

1983. október 19. - körmenyi hatodik ötéves tervének időarányos végrehajtásáról tárgyalt szerdán a városi tanács végrehajtó bizottsága. mint megállapították: a tervidőszakban: 20-25 százalékos ipari termelésnövekedéssel számoltak, s ez időarányosan megvalósul csak úgy, mint a fejlesztési célkitűzés. az egyt gyógyszerészeti gyár 5400 négyzetméter alapterületű gyógyszerkészítő üzem hozott létre, a sabaria cipőgyár új üzemcsarnokot, korszerű tanműhelyt épített. elkészült a sütőipari vállalat új kenyérgyára is. tovább javult a közlekedés, a hírközlés, a kereskedelmi, vendéglátóipari ellátás. a 8-as számú főközlekedési út körmenyre bevezető szakaszát átépítették. 19 utca kapott aszfaltszönyeget.

kiemelt feladatnak tekintik a lakáshelyzet javítását. a tervidőszakra 456 új lakás építését irányozták elő, s az eddigi eredmények azt mutatják, hogy 1985 végéig 488 új lakást hoznak tető alá. a terveknek megfelelő a lakásfelújítás is. a városban ötvennel növelték az óvodai helyek számát. megkezdődött a sportcsarnok bővítése és a tanuszoda építése. folyamatosan dolgoznak a régi kórház felújításán, ahol szakrendelőket alakítottak ki, s korszerűsítették a körzeti felnőtt- és gyermekorvosi rendelőket. a város fejlesztését, szelvitését a lakosság jelentős értékű társadalmi munkával segítette. a tervezett 24 millió forint helyett több mint 35 millió forint értékű társadalmi munkát teljesítettek. /mti/

Lér/mmé/ká/gw olt

11.57 191083 1474

-.-

sb0036 4 130 mtib1039

együttműködési megállapodás

1983. október 19. - kiss lajos vezérőrnagy, a magyar honvédelmi szövetség főtitkára és ispánovits márton, a magyar ellenállók, antifasiszták szövetségének főtitkára a két szövetség együttműködésének továbbfejlesztésére és távlati célkitűzéseik megvalósítására irányelveket irtak alá szerdán az mhsz székházában.

a két szövetség a jövőben - egyebek között - kiemelt közös feladatának tekinti, hogy a fiatalok körében végzett politikai nevelőmunka során különös gondot fordítsanak a magyar munkásmozgalom forradalmi hagyományainak ápolására, elsősorban a magyar

internacionalisták, a kmp megalakítói és tagjai, az 1919-es magyar tanácskoztárság vörös katonái és a fasizmus ellen küzdő partizánok, ellenállók harcainak, az 1945-ben megalakult honvédegységek antifasiszta tevékenységének megismertetésére. a measz vállalja, hogy megemlékezések tartásával, tanfolyamok és bázisok patronálásával, társadalmi szakbizottságok, tanácsadó testületek munkájában való részvétellel nyújt segítséget a hazafias, honvédelmi nevelőmunkához. az mhsz által szervezett vezetői továbbképzésekhez a magyar ellenállási mozgalom történetének tárgyköréből előadókat, vitavezetőket és konzultánsokat adnak.

honvédő és forradalmi hagyományaink, a mártírok és a nemzeti hősök emlékének ápolásában az mhsz-vezetőségek és -klubok rendszeresen részt vesznek. kezdeményezik különböző emléknapok, emlékturák szervezését, a measz tagjainak közreműködésével. jól szolgálhatja a két szövetség közötti kapcsolatok továbbfejlesztését az mhsz folyamatosan bővülő múzeuma: a measz vállalja, hogy tagjainak, munkabizottságainak és tagozatainak közreműködésével segítséget nyújt a múzeum anyagainak gazdagításához, a tárgyi emlékek gyűjtéséhez, az mhsz történetének megírásához. /mti/

és/mi/sa ag olt
12.02 191083 1821

-.-

sb0037 4 130 mtib1040

Lord carrington látogatása

1983. október 19. - Lord carrington, a general electric company cég elnöke, volt brit külügyminiszter október 17. és 19. között üzleti tárgyalásokat folytatott hazánkban. fogadta őt dr. várkonyi péter külügyminiszter és veress péter külkereskedelmi miniszter. /mti/

pá/er olt
12.19 191083 0317

-.-

sb0038 4 180 mtib1041

üzemi baleset

1983. október 19. - budapesten, a xi., kerület, vásárhelyi pálc utca 12. szám alatti épület felújításakor a 15 méter magas padlástérből a liftaknába zuhant mohácsi sándor 17 éves kőműves, budapesti lakos, a fővárosi 1. számú építőipari vállalat dolgozója. mohácsi sándor olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítása után meghalt. a baleset körülményeit a rendőrség vizsgálja. /mti/ cs/pá/er ag olt
12.20 191083 0431

-.-

sb0039 4 150 mtib1042

vevők vagyunk ezekre is

1983. október 19. - vevők vagyunk ezekre is - elnevezéssel háromnapos kiállítás nyílt szerdán szombathelyen. a városi ifjusági házban a termeltetők tanácsa mintegy 1600 olyan iparcikket mutat be, amelyhez gyártót keresnek.

a termeltetők tanácsa 1979-ben alakult meg különböző nagykereskedelmi vállalatok képviselőiből, jelenleg tizenhét céget tömörít. vevők vagyunk nevet viselő kiállítás-sorozatával vállalatokat, szövetkezeteket, kisiparosokat kíván ösztönözni hiánycikknek számító termékek készítésére. a tanács szervezőmunkája az elmúlt három esztendő során 1,5 milliárd forint értékű árutöbbletet eredményezett, s egyes importhelyettesítő termékek gyártásának megoldása csak az utolsó két évben egymillió dollár megtakarítást hoztt.

a tanács évente két kiállítást rendez, egyet a fővárosban, egyet pedig valamelyik megyeszékhelyen. most azért esett a választás szombathelyre, mert husz jugoszláv és osztrák cég jelezte tárgyalási készségét, hogy az ugynevezett devizakímélő árucseré keretében részt vállalna a hiánycikklistán szereplő termékek előállításában. /mti/ kre/mné/er st olt
12.26 191083 1141

-.-

sb0040 4 180 mtib1043

időjárásjelentés /1. rész/

1983. október 19. - a meteorológiai intézet jelenti szerdán 12.00 órakor:

átmeneti felhősödés

a london-prága-kijev vonaltól délre néhány ezer kilométer hosszú, több száz kilométer széles, leszálló légmozgású zóna helyezkedik el. ebben a zónában napközben változóan felhős, csendes az időjárás. a zónától északra és délre egyaránt ciklon örvénylik, amelyek közül az északon lévő az aktív. középpontja ma reggel oslótól északra volt. a ciklon hidegfrontja ugyanebben az időpontban a koppenhága-brüsszel-brighton vonalban húzódott. a következő 36 óra folyamán a front a kárpát-medence térségét is eléri.

kedden magyarország nyugati megyéiben derült, az északkeleti megyékben változóan felhős, az ország középső részén borult idő volt. a dunántúlon 4-9, északkeleten 2-4 órán át sütött a nap. kedd délelőtt az északi hegyvidéken több helyen esett az eső, a lehullott csapadék mennyisége azonban sehol sem haladta meg a 2 mm-t. estére az egész ország felett felszakadozott a felhőzet. a legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 10 és 17 fok között alakult. szerda hajnalra erősen lehült a levegő, a legalacsonyabb hőmérséklet -1 és plusz 6 fok között volt, a talajmenti rétegekben azonban nem volt ritka a -2, -3 fokos fagy. délelőtt a hajnalban kialakult köd csaknem mindenütt feloszlott, változóan felhős idő volt. a hőmérséklet 11 órakor általában 10 és 15 fok között alakult, csa a még ködös helyeken mértek 10 fok alatti értéket.

budapest belterületén kedden a hőmérséklet napi középértéke 9,6 fok volt, ez 1,1 fokkal alacsonyabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten 14 fokot mértek, a tengerszintre átszámított légnyomás 1026 mbár, gyengén süllyed.

várható időjárás az ország területére csütörtök estig:

nyugat felől átmenetileg erősen megnövekszik a felhőzet, de holnap napközben már ismét több lesz a napsütés. elszórta futó zápor is várható. eleinte mérsékelt déli, majd megélénkülő, néhol erős északnyugati szél valószínű.

a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 3,8 fok között, keleten helyenként talajmenti fagy is várható. a legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 12 és 17 fok között lesz. éjszaka helyenként köd képződik.

As

várható időjárás budapestén holnap reggelig:

az esti óráktól felhősödés várható, és gyöngye eső is lehet. időnként kissé megélénkül a déli szél. a hőmérséklet késő este 9, csütörtök hajnalban 6 fok körül várható.

/folyt. köv./ er
12.47 191083 2561

-.-

sb0041 4 180 mtib1044

időjárásjelentés /2. rész/

a duna vízállása budapestnél 164 cm, a víz hőmérséklete 12,5 fok.

/mti/ er
12.50 191083 0117

-.-

sb0042 4 130 mtib1046

horgásztilalom a balatonon, keszthely térségében

1983. október 19. - horgászati tilalmat rendelt el a balatonon, keszthely térségében - a mohoszló bizottságának egyetértésével - a zala megyei tanács mezőgazdasági és élelmezésügyi osztálya. a tilalom november 17-ig tart, s az ugynevezett libástól - az utépitő üdülő körzetétől - Yhalásztelepig terjedő szakaszt, valamint a közbeeső mólót érinti, a parttól számított 500 méter széles sávban. az intézkedést az indokolja, hogy a balatoni halgazdaság megkezdte az ilyentíjrt esedékes pontytelepitést. /mti/

tas/kné/sa ká olt
12.59 191083 0591

as

-.-

sb0043 4 130 mtib1048

a nemzetiségi lakosság helyzetéről tárgyalt a zalai népfrent-elnökség

1983. október 19. - az ország déli határvidékén, a mura folyó mentén 7 községben élő délszláv nemzetiségi lakosság helyzetétől, élet- és munkakörülményeiről tárgyalt szerdai ülésén a hazafias népfrent zala megyei elnöksége. a megyei nemzetiségi albizottság előterjesztésében arról számolt be, hogy az összesen kilencezer lakost számláló községek az utóbbi esztendőben az átlagot meghaladó mértékben fejlődtek, s ez egyaránt vonatkozik a kereskedelmi, az egészségügyi, az oktatási és közművelődési intézményhálózatra. valamennyi szóbanforgó községben van óvoda, ahol anyanyelvi oktatás folyik, s megnőtt az érdeklődés a nyelvet tantárgyként oktató iskolák iránt. a zalai nemzetiségi községek iskolái elegendő olyan pedagógussal rendelkeznek, akik jól ismerik a szerb-horvát nyelvet. biztosított az óvodai és nevelői utánpótlás is. a nemzetiségi élet- és munkakörülményei az elnökség megállapítása szerint azonosak a magyar lakossággal, képviselőik megfelelő az állami és társadalmi szervezetekben. anyanyelvi kulturájuk ápolását és fejlesztését egyebek között területi nemzetiségi könyvtár is szolgálja, hagyományukat pedig nemzetiségi tájház őrzi tótszerdahelyen. /mti/

tóa/kné/st/gw olt

13.13 191083 1275

-.-

sb0044 4 180 mtib1049

kitüntették a pécsi autóbuszbaleset életmentőit

1983. október 19. - a minisztertanács által adományozott életmentő emlékérmét nyújtotta át szerdán pécssett gyulavári ferenc rendőr-törzsőrmesternek és varga lászló postás gépkocsivezető, önkéntes rendőrnek horváth lajos, a baranya megyei tanács elnöke. a két fiatalember a pécs belvárosában augusztus 20-án este történt súlyos autóbuszbaleset után példamutató bátorsággal megkezdte az ott keletkezett veszélyes tűz eloltását, a sérültek mentését. varga lászló tűzoltókészüléket kerítve eloltotta a busz alá gyürődött trabant gépkocsi égő üzemanyagtartályát, amelynek lángjai már az autóbuszra is áttérjedtek, gyulavári ferenc pedig, felfeszítve a busz

as

hátsó ajtaját, haladéktalanul hozzáfogott a bennrekedt sérültek és a többi utasok kimentéséhez. bár aznap szolgálatuk korábban letelt, a mentők, a tűzoltók és a rendőrségi helyszínelők megérkezéséig a baleset helyszínének biztosítását is megszervezték. magatartásukkal elhárították a további súlyosabb következményeket. /mti/

kász/bné/sa st olt
13.18 191083 1061

--

sb0045 4 130 mtib1050

Lakástűz zalaegerszegen

1983. október 19. - tűz ütött ki szerdára virradóra zalaegerszegen, a fürst sándor utca 21-es ház ix. emeleti 78-as számú lakásában. a helyi tűzoltók félőtkor láttak hozzá az oltáshoz, s azzal - a közben szintén a helyszínrre érkezett lenti és nagykanizsai tűzoltók közreműködésével - 6 órára végeztek. a lakók időben elhagyták otthonaikat, így emberéletet nem követelt a tűz, a leégett lakás tulajdonosát könnyebb sérüléssel kórházba szállították, a további sérülteket pedig elsősegélyben részesítették. a kétszobás, étkezőfülkés otthomból viszont csak a csupasz betonfalak maradtak meg. három további lakás annyira megrongálódott, hogy lakóit ki kell költöztetni. a tűz okának megállapítása és a keletkezett kár felmérése szakértők bevonásával folyik. /mti/

tas/kné/st/gw olt

13.18 191083 0818

--

sb0046 4 150 mtib1051

új rendszerű porleválasztó és füstgáztisztító bemutatója

1983. október 19. - új rendszerű porleválasztó és füstgáztisztító berendezés működőképes makettjét mutatta be szerdán tatabányán a komárom megyei állami építőipari vállalat. az országos kőolaj- és gázipari tröszt olajipari tervező és fővállalkozó vállalat szabadalma a levegő szilárd és gáznemű szennyeződéseinek kivonására egyaránt alkalmas. a berendezést tavaly a budapesti műszaki egyetem vegyipari gépek és mezőgazdasági iparok tanszékén mérték be. hazánkban elsőként a növényolajipari és mosószergyártó vállalat fővárosi és nyírbátori üzemében szerelik fel. a cementgyárakban különösen előnyös lenne a berendezés használata, mert a kéményekből kiszűrt pernye a mosótoronyban vízzel keveredik, és az így nyert anyag a termelésben újra felhasználható. a szabadalom iránt külföldön is érdeklődnek.

az ország legszennyezettebb levegőjű megyéjében, komáromban négy széntüzelésű hőerőmű működik. az elégetett szén kéntartalma magas, ezért jelentős mennyiségű kéndioxid jut a levegőbe, a tatabányai és lábatlani cementgyárak pedig naponta csaknem 80 tonna port bocsátanak ki. a bemutatóra meghívták az érdekelt vállalatok szakembereit. /mti/

wné/st/gw ol t

13.31 191083 1235

--

sb0047 4 150 mtib1052

a megyei pártbizottság ülése pécsen a nemzetiségek helyzetéről

1983. október 19. - a baranyában élő nemzetiségek helyzetéről, a nemzetiségi politika megvalósításának további feladatairól tanácskozott szerdán, pécsen tartott ülésén a megyei pártbizottság. megállapította: a lenini elveknek megfelelően - a szövetségi politika fontos tényezőjeként - megvalósult a német és a délszláv lakosság politikai, gazdasági, kulturális egyenjogúsága. fejlődött a pártszervezetek, a tanácsai szervek és a társadalmi szervezetek nemzetiségpolitikai tevékenysége. a baranya megyei tanács következetesen - országosan is figyelemre méltó kezdeményezőkésséggel - munkálkodik ezen a területen.

ab

Legnagyobb nemzetiségi megyénkben él az ország német anyanyelvű lakóinak 38, és szerb-horvát anyanyelvű lakóinak 25 százaléka.

a nemzetiségi lakosság politikai egyenjogúságának fontos jellemzője, hogy képviselete arányos a párt-, állami és tömegszervezetekben. mint az ülésen elhangzott: baranya országgyűlési képviselőinek 10 százaléka, a megyei tanácsstagok 21 és a helyi tanácsstagok 24 százaléka nemzetiségi. a nyelvhasználat egyenlőségének jele a megye 73 településén elhelyezett két- vagy háromnyelvű helységi tábla. a nemzetiségi művelődés fejlesztésére 1978-ban távlati programot fogadott el a megyei tanács. ennek eredményeként teljessé vált a német és a délszláv gyerekek óvodai nevelése, az általános és középiskolákban pedig 6300 nemzetiségi diák tanul, majdnem kétszer annyi, mint tíz évvel ezelőtt. a janus panonius tudományegyetemen német és szerb-horvát nyelvű tanárokat is képeznek.

a pártbizottság állásfoglalása szerint a politikai munkában abból az elvből kell kiindulni, hogy a nemzetiségi lakosság annál jobban azonosul a szocializmussal, minél inkább biztosítva látja a nemzetiségi politika megvalósulását. tovább javítják tehát a baranyában élő nemzetiségek kulturális életének - különösen az oktatásnak és a művelődésnek feltételeit. a testület úgy határozott, hogy a városi pártbizottságok tárgyalják meg a nemzetiségi politika alakulását a területükön, egyben javasolja, hogy a megyei tanács 1984-ben vizsgálja meg újból a nemzetiségi lakosság helyzetét, és jelölje meg a további feladatokat. /mti/

igó/bné/sa ká olt
13.49 191083 2257

--

sb0048 4 130 mtib1053

magyar-indonéz parlamenti tárgyalások

1983. október 19. - az indonéz képviselőház hazánkban tartózkodó küldöttsége szerdán a hősök terén megkoszoruzta a magyar hősök emlékművét, majd az országházban megbeszélést folytatott a magyar tárgyaló küldöttséggel, amelyet péter jános, az országgyűlés alelnöke vezetett. a megbeszélésen kölcsönösen tájékoztatták egymást a két ország belső helyzetéről, áttekintették a kapcsolatok fejlesztésének, a két törvényhozó testület további együttműködésének lehetőségeit. ezután apró antal, az országgyűlés elnöke fogadta az indonéz küldöttséget.

al

innen 17 órától használható fel:

-----
hardjantho sumodisastro, az indonéz képviselőház alelnöke vezette küldöttség délután látogatást tett dr. várkonyi péter külügyminiszternél, majd találkozott melega tiberius külkereskedelmi miniszterhelyetttel.

innen 19 órától használható fel:

-----
a tárgyalásokon jelen volt budi hartantyo, az indonéz köztársaság budapesti nagykövete, aki este fogadást adott az indonéz és a magyar küldöttség tiszteletére. /mti/

me/tr/sa olt
13.52 191083 1144

--

sb0049 4 150 mtib1054

hazaérkezett a kgst-tanácskozásról az árhivatali küldöttség

1983. október 19. - szerdán hazaérkezett az a magyar küldöttség, amely vallus pálnak, az országos anyag- és árhivatal első elnökhelyettesének vezetésével ulán batorban részt vett a kgst-országok árhivatali elnökeinek érkezetén. a tagországok képviselői megvitatták az árrendszer szerepét a gazdaságirányításban, megvizsgálták azt is, hogy az áruk segítségével miként lehet ösztönözni a termelőket az önköltség csökkentésére, valamint a hulladékanyagok fokozott hasznosítására. a magyar delegáció beszámolt a mezőgazdaságban a háztáji és a kisegítő gazdaságok termelésének tapasztalatairól is. /mti/

sz/mi/jf/mz olt

14.14 191083 0694

a

--

sb0050 4 130 mtib1055

a vöröskereszt szociális tevékenysége

1983. október 16. - körültekintően, sok tapintattal segítenek a hátrányos helyzetű gyermekeknek, felnőtteknek, családoknak a vöröskereszt szervezetei. társadalmi munkájukkal hozzájárulnak az állam szociálpolitikai feladatainak megoldásához - állapította meg a magyar vöröskereszt országos vezetősége szerdán tartott ülésén, a szervezet szociális munkáját elemezve. hangsúlyozták: főleg az idősök gondozásából veszik ki részüket a vöröskeresztes aktivisták, a szocialista brigádokkal, uttorócsapatokkal együtt. a baranya megyei középiskolások például több mint ezer idős embert gondoznak. zala és somogy megyében megszervezték a szociális otthonokban lévő, vagy utókezelésre váró idős emberek házi gondozását. helyenként azonban a tanácsi szociálpolitikai szervek nem igénylik eléggé a vöröskereszt közreműködését - hangzott el az ülésen. az az álláspont alakult ki, hogy szükséges a hivatásos, a tiszteletdíjas és a társadalmi gondozók munkájának összehangolása, a társadalmi gondozók számának gyarapítása és fokozottabb erkölcsi megbecsülése. javasolták: társadalmi munkaakkciókkal támogassák az öregek napközi otthonainak korszerűsítését, az „aprófalvas”, és a „tanyás”, megyékben hetes napköziotthonok, kerületi gondozási központok létesítését. megkülönböztetett figyelemmel gondoskodjanak az egyedül élő idős emberekről. az ülésen ajánlották azt is, hogy a vöröskereszt-szervezetek jobban működjenek együtt a tanácsok gyermek- és ifjúságvédelmi szerveivel, az egészségügyi, oktatási intézményekkel. felhívták a figyelmet: a különböző okok miatt veszélyeztetett gyermekek, fiatalok, családok számának növekedése indokolja, hogy az anyák, gyermekük meghatározott koráig - amennyiben igénylik - csökkentett munkaidőben dolgozhassanak. társadalmi igény az is, hogy az átmenetileg ápolásra szoruló rokkantak, csökkent munkaképességűek hozzátartozói részesüljenek a gyermekápolási táppénzhez hasonló kedvezményben. hangsúlyozták: a vöröskereszt szervezetei segítsék elő a rokkantak foglalkoztatását, az értelmi fogyatékosok napközi otthonainak létesítését, a rokkant gyermekek és fiatalok táborozását. családsegítő munkájuk során törekedjenek a komplex gondozásra, kezdeményezzenek új akciókat, népszerűsítsék a gondoskodás új formáit. javasolták, az illetékes állami szervek vizsgálják felül a pénzügyi segélyezés rendszerét az egységes eljárás érdekében. /mti/

me/gg/sa hgy

14.22 191083 2427

as

--

sb0051 4 150 mtib1056

a tolna megyei tanács vb ülése a tanácsi ipar helyzetéről

1983. október 19. - a tanácsi iparhoz tartozó vállalatok az előző tervidőszakban eredményesen gazdálkodtak, de az új, magasabb szintű követelményeknek csak részben tudnak eleget tenni - állapították meg szerdán a tolna megyei tanács végrehajtó bizottságának szekszárdi ülésén. az eltérő lehetőségek jelentős különbségeket okoztak a vállalatok gazdasági helyzetében. az új paksi betonelemgyártó üzem például már az indulás évében, 1981-ben súlyos gondokkal küszködött, jóval a kapacitása alatt termelt, mivel a beruházások csökkenése miatt a vártnál kevesebb mezőgazdasági épületelemlre volt szükség. kedvezőtlen helyzetén csak részben tudott változtatni az üzem azzal, hogy elsősorban kisebb épületelemekeket gyárt a lakosság részére, mert kapacitását így sem tudja kihasználni. a szekszárdi butoripari vállalat korszerű termékei iránt viszont olyan nagy a kereslet, hogy még az elmúlt években végrehajtott termelésbővítéssel sem tudják kielégíteni az igényeket. a forgalom növekedéséhez a jó választékon kívül hozzájárult az is, hogy a vállalat tavaly szekszárdi telephelyén saját butorüzletet nyitott. /mti/

gem/kjné/st/mz hgy

14.28 191083 1202

--

sb0052 4 150 mtib1057

erdészeti sajtótájékoztató /1. rész/

1983. október 19. - évfordulóhoz érkezett a hazai erdőgazdálkodás, ami alkalom számvetés készítésére, ugyanakkor az ágazat távlatai is kibontakozóban vannak, ugyanis tudományos igényű, elemzőanyag készült el, s ez a várható fejlődés irányait szabja meg - minderről solymos rezső mém főosztályvezető szerdán visegrádon az erdőgazdaság központjában tájékoztatta az újságírókat.

az alföldfásítási törvény 1923-ban jelent meg, s ennek keretében több mint ötvenezer hektár, korábban hasznosítatlan terület kapott zöld borítást. a törvény megjelenésének 60. évfordulója alkalmából a mém szakemberei összeállítást készítettek, amelyből kiderül, hogy ez a korábbi, kisléptékű - ám igen fontos - program a felszabadulást követően országfásítássá bővült. az elmúlt, közel négy évtizedben a mezőgazdasági műveléssel gazdaságosan nem hasznosítható területeken 538.000 hektárra telepítettek erdőt, ligetet. az erdőfelújításokkal

as

együtt az erdősítések területe napjainkig elérte az 1,1 millió hektárt. a magyar erdő-fagazdaság 1950 óta nemzetközi mércével mérve is jelentősen fejlődött, az előfakészlet megkétszereződött, és a kitermelés 8 millió köbméterre nőtt /1950-ben a teljesítmény 3,1 millió köbméter volt/. „komfortosabbá”, váltak a magyar erdők: a kitermelt fát gépekkel szállítják el, mintegy 4000 kilométernyi erdei uton; 340 kilométeren futnak az erdei vasutak. az elmúlt időszakban sikerült biztosítani a hazai tűzelőfát, nincs már szükség importra, és megkezdődött az export is. mind nagyobb mértékben feldolgozott árukat is szállítanak külföldre.

a magyar tudományos akadémia megbízásából tanulmányt készítettek, ebben meghatározták az erdőterületek növelésének lehetőségeit. az elkövetkezendő husz évben 300,000 hektárral lehetne bővíteni az erdőterületet. a program megvalósítását várhatóan nehezíti, hogy az erdei fejlesztések csak 15-20 év alatt térülnek meg, ily módon a vállalatoknak nincsen - vagy csak alig van - közvetlen anyagi érdekeltségük. az állam az erdősítéseket pénzügyileg támogatja, ujabban azonban nem teljes mértékben, mint korábban, hanem csak a fejlesztési pénzforrások meghatározott arányában. a program szerint az ezredfordulóra 31,000 hektár erdőt ujitának fel, és ezzel az erdővel borított terület aránya várhatóan 20 százalékra emelkedik. a tanulmány szerint az elkövetkezendő időszakban fokozódik az erdő környezetvédelmi, turisztikai és üdülési szerepe. azzal számolnak, hogy évente 20-25 millióan látogatják majd az erdőket, ezért bővítik a turizmust szolgáló erdőrészeket, berendezéseket. /folylt. köv./

jf/gw/mz

14.42 191083 2609

--

sb0053 4 150 mtib1058

erdészeti sajtótájékoztató /2. rész/

az mta anyaga szerint különben kiteljesedik a munkák gépesítése, a berendezések nagyobb hányadát a kgst országokból igyekeznek beszerezni, de fejlesztik a hazai gyártást is.

a magyar erdőkben is gondot okoznak a szakemberek körében európa-szerte riadalmat keltő savanyu esők. a magyar kutatók is kimutatták, hogy az itthoni állományban is kisebb-nagyobb károkat okoz a talaj kémiai összetételét befolyásoló csapadék;

As

visszafogottabbá válik a fák anyagcseréje, és lassabb lesz a növekedés. a lombos fafajoknál is kimutatták már a kedvezőtlen hatást, holott ezek viszonylag kevésbé érzékenyek a változásokra. /mti/

jf/gw/mz hgy

14.44 191083 0686

--

sb0054 4 160 mtib1060 /közönségszolgálat/

pódiumi hírek

1983. október 19. - neves színművészek, táncosok, sportolók, zenészek vallanak pályájuk sikereiről és buktatóiról, önmagukról a „hullámvölgyek”, című sorozatban, melyet most indít az óbudai művelődési ház. a rövid produkciókkal tarkított beszélgetéseket wolf péter vezeti, első vendége alfonszó lesz október 21-én 19 órakor. tervezik a sorozatban többek között tolnay klári, psota irén és kálmán györgy fellépését is.

hasonló előadást rendeznek október 22-én a pedagógusok fáklya klubjában, raksányi gellért színművész közreműködésével. az „álarc nélkül”, című műsor a színészi pályát mutatja be, humoros élmények tükrében, délután 5 órától.

hofi-kabaré lesz október 24-én, hétfőn a csepeli munkásotthonban. a jelenetekben közreműködik többek között payer andrás és havasi viktor. a vidám műsort kétszer - 17.30, illetve 20 órai kezdettel - mutatják be. /mti/

jk bc hgy

14.54 191083 0924

As

--

sb0055 4 150 mtib1061 /közönségszolgálat/

az európai nagyvárosok hőmérséklete

1983. október 19. - az európai nagyvárosok csütörtökre várható maximális hőmérséklete:

párizs	14 fok
london	14 fok
osló	10 fok
stockholm	11 fok
helsinki	9 fok
berlin	12 fok
varsó	12 fok
leningrád	10 fok
moszkva	12 fok
kijev	15 fok
prága	12 fok
bécs	14 fok
róma	21 fok
madrid	23 fok
belgrád	14 fok
bukarest	18 fok
szófia	20 fok
athén	21 fok

/mti/ kf/bam/mz hgy

14.57 191083 0918

--

sb0056 4 150 mtib1062

erőfeszítések az építőanyagellátás javítására /1. rész/

1983. október 19. - az építőanyagipar az év első kilenc hónapjában összességében - az évm előzetes adatai szerint - a múlt év azonos időszakához képest 2, az ideai előirányzathoz viszonyítva pedig 3.5 százalékkal bővítette termelését. különösen nagy erőfeszítéseket tettek a lakosság saját építkezéseire szükséges, legkeresettebb építőanyagok termelésének növeléséért, s az ellátási feszültségek enyhültek. központi intézkedések alapján a külkereskedelem - elsősorban szocialista országokból - terven felül szerzett be falazóanyagot, tetőcserepet, ajtókat és ablakokat. a még mindig rendkívül nagy kereslet kielégítésében elért eredményekről, a meglévő gondokról és a további munkákról tájékoztatták az mti munkatársait az ellátásban érintett legjelentősebb vállalatok.

Vnémileg

a téglaiiparban a termelés bővítésére 40 fejlesztési beruházás kezdődött meg, ám ezek hatása a következő években lesz érezhető. ezért az idén a meglévő termelőberendezések hatékony kihasználására tettek jelentős erőfeszítéseket, s a gyárak dolgozói önként vállalt szombat-vasárnapi munkával növelték a termelést. a gyártási főidényben ugyyszólván valamennyi hétvégén dolgoztak. ezeken a műszakokon eddig 23 millió téglát készítettek terven felül, s az év végéig további 5 milliót gyártanak. a hazai termeléssel és az importbeszerzésekkel együtt várhatóan az idén mintegy 50 millió téglával többet szállítanak a tűzép-telepekre, mint tavaly, de ez is kevés. a tetőcserep-ellátásban gondot okozott, hogy a rekonstrukciós munkálatok miatt kiesett a nagy békéscsabai gyár termelése, amelynek pótlására a hét végi műszakokon eddig 3.4 millió, az év végéig pedig összesen 6.5 millió tetőcserepet készítenek más üzemek dolgozói, s importból mintegy 10 millió darabot kapnak a tűzép-telepek. a tetőfedő anyagok kínálatát javította, hogy az év első kilenc hónapjában a múlt év azonos időszakához viszonyítva 92.5 százalékkal növekedett az azbesztcement tetőfedő-lemez termelése. így az idén - tehát a hátralévő hónapok termelésével együtt - 2.1 millió négyzetméterrel több tetőfedő-palát kaphatnak a sajtóház-építők, mint tavaly.

a beton- és vasbetonipari művek gyárjai az év első kilenc hónapjában az előirányozottnál 16.5 százalékkal több vasbeton-terméket szállítottak a sajtóház-építők részére a tűzép-telepeknek.

/folyt. köv./

sb/mi/mz

15.07 191083 2398

--

sb0057 4 150 mtib1063

erőfeszítések az .. /2. rész/

egyebek között fűdémgerendából 200 ezer, áthidalógerendából 90 ezer, fűdempallóból 64 ezer méter a többlet, s 500 ezer fűdembélés-esttel tetézték meg az időarányos előirányzatot. jelentősen hozzájárultak tehát ahhoz, hogy a tél beállta előtt tető alá kerülhessenek a magánlakásépítők lakóházai. a cementgyárak az egy évvel ezelőttnél 40 ezer tonnával több cementtel segítették az építők ellátását.

As

az épületasztalosipari és faipari vállalat időarányos szállítási kötelezettségénél 7 ezerrel több ajtót és ablakot szállított a belkereskedelemnek. a soproni és a lágymányosi faipari vállalat 7, illetve 10 százalékkal bővítette termelését, s bekapcsolódtak a lakosság ellátásába a nagy építőipari vállalatok asztalosüzemei is. hazai termelésből így a tavalyinál várhatóan 70 ezerrel több ajtót és ablakot kapnak a saját ház-építők. ezen kívül a szűkös hazai források kiegészítésére - főként szocialista importból - mintegy 170 ezer ajtó és ablak beszerzésével enyhíti idén az ellátási feszültségeket a lignimpex külkereskedelmi vállalat. a kereslet továbbra is élénk, hiszen a megyék tulnyomó részében - az otp fél éves jelzése szerint - 50 százalékkal több családi ház építése kezdődött meg, mint egy évvel ezelőtt. az élénk kereslet kielégítésére tehát tovább folytatják az eddig megkezdett erőfeszítéseket. /mti/

sb/fgy/be/vir/mi/mz hgy

x x x

a fenti összeállításához az alábbi mti fotók állnak rendelkezésre:

za 830520/4, 18,
cza 830627/21, 22, 31,
za 821103/4.
15.13 191083 1557

--

sb0058 4 160 mtib1064

száz éve nyitották meg a szegedi somogyi könyvtárat - emlékülés

1983. október 19. - a szegedi somogyi könyvtár megnyitásának 100. évfordulója alkalmából emlékülést rendezett szerdán a magyar könyvtárosok egyesülete könyv- és könyvtártörténeti bizottsága az országos széchenyi könyvtár dísztermében.

az 1879-es szegedi árvízét követően somogyi károly esztergomi kanonok 43 ezer kötetes könyvtárát ajánlotta fel szegednek. a város alapítványnak tekintette az adományt, s a három esztendővel később megnyíló bibliotékát somogyi könyvtárnak nevezték el. a gyűjtemény és a városi muzeum anyagának elhelyezésére - a millennium alkalmából - nagy alapterületű közművelődési palota építését határozták el, s három esztendővel később a könyvtár új hajlékába költözhetett. az intézmény - amelynek később igazgatója volt tömörkény istván, s falai közt tevékenykedett móra ferenc is - napjainkra a legnagyobb

vidéki közművelődési könyvtárrá fejlődött. a dóm téren emelt új épület 1981-től ad otthont a gyűjteménynek, a könyvtár jelenlegi állománya mintegy 700 ezer kötetet, dokumentumot ölel fel.

az emlékülésen tóth béla, a közművelődési intézmény igazgatója idézte fel a somogyi könyvtár százéves történetét. az alapító, somogyi károly alakját beke margit, az esztergomi primási levéltár igazgatója elevenítette fel. a somogyi könyvtár szerepe szeged művelődéstörténetében címmel péter lászló, az intézmény tudományos tanácsadója, a hazai városi könyvtárügy a somogyi könyvtár alapítása idején címmel pedig fülöp géza, az elte könyvtártudományi tanszékének docense tartott előadást.

a magyar könyvtárosok egyesülete könyv- és könyvtártörténeti bizottságához a szombathelyi berzsenyi daniel megyei könyvtár, a hódmezővásárhelyi németh lászló városi könyvtár és a gyulai mogyoróssy jános városi járási könyvtár után a szegedi somogyi könyvtár negyedikként nyújtotta be a megnyitásának századik évfordulóját igazoló dokumentumokat. ebből az alkalomból az emlékülésen hivatalosan is megalakult a „százévesek klubja”, s újól fog felhívták e nagymultu közművelődési könyvtárak figyelmét történetük és hagyományaik feltárására. /mti/
na/pá/kö ag hgy
15.15 191083 2163

--

sb0059 4 150 mtib1065 /közönségszolgálat/

természetbarát hírek

1983. október 19. - fotóval a környezetünkért címmel fotókiállítás nyílik október 22-én kondoroson, ahol egyúttal megrendezik a sárrét vadvirágainak kötetes kiállítását is. az érdeklődők október 25-ig tekinthetik meg a kiállítást és bemutatót.

x x x

a magyar természetbarát szövetségében működő aranyjelvényes turavezetők klubja október 19. és 23. között tatán rendezti vi. vándorgyűlését, amelyen a résztvevők megismerkednek komárom megye természeti értékeivel, a természetbarát szervezetek munkájával, a történelmi és kulturális nevezetességekkel, s kicserélik tapasztalataikat is.

M

x x x

a magyar természetbarát szövetség bohán kálmán és bohán kálmánné /kpvdsz vörös meteor te/, horváth józsef /lokomotiv te/ és gáspár lászló /törekvés se/ természetjáróknak aranyjelvényes turavezető címet adományozott. /mti/

kf/kf/s bam hgy
15.17 191083 0944

--

sb0060 4 150 mtib1066

a környező országok időjárása

1983. október 19. - a környező országok határmenti körzeteinek várható időjárása péntek reggelig:

ausztria:

átmenetileg megnövekszik a felhőzet, eső is lehet. később felhőátvonulások. a hőmérséklet csütörtökön kora délután 12, 16, pénteken hajnalban 1, 6 fok.

csehszlovákia:

átmenetileg megnövekszik a felhőzet, eső, zápor is lehet, majd felhőátvonulások lesznek. a hőmérséklet csütörtökön kora délután 11, 16, pénteken hajnalban 2, 6 fok.

szovjetunió:
-----

változóan felhős idő néhány órás napsütéssel. a hőmérséklet csütörtökön kora délután 12, 17, pénteken hajnalban 2, 6 fok.

románia:
-----

változóan felhős idő számottevő csapadék nélkül. a hőmérséklet csütörtökön kora délután 12, 17, pénteken hajnalban 2, 6 fok.

jugoszlávia:

általában kevés felhő, a reggeli órákban pára, köd. a hőmérséklet csütörtökön kora délután 13, 18, pénteken hajnalban 1, 6 fok. /mti/

kf/ig bam hgy
15.21 191083 1046

--

sb0061 4 150 mtib1068

magyar-lengyel közlekedési tárgyalások

1984. október 19. - pullai árpád közlekedési miniszter janusz kaminski lengyel közlekedési miniszter meghívására október 17-19. között hivatalos látogatáson varsóban tartózkodott. a tárgyaló felek áttekintették a két ország közötti közlekedés időszerű kérdéseit és meghatározták az ezzel kapcsolatos feladatokat. intézkedéseket fogadtak el az áruszállításoknak a népgazdasági szükségletekkel összhangban történő lebonyolítására. megvitatták a közlekedésen belüli műszaki-tudományos együttműködés bővítésének további módjait.

pullai árpádot fogadta włodzimierz mokrzyśczak, a lengyel egyesült munkáspárt központi bizottságának titkára és zbigniew szalajda miniszterelnök-helyettes.

pullai árpád szerdán visszaérkezett budapestre. érkezésekor a ferihegyi repülőtéren megjelent jerzy zielinski, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövete. /mti/

gg/ig bam hgy
15.52 191083 0930

--

sb0062 4 150 mtib1069 /felhasználható: 18.30 órától!/
 magyar-osztrák pénzügyi tárgyalások

1983. október 19. - dr. hetényi istván pénzügyminiszter október 17-19. között - dr. herbert salcher szövetségi pénzügyminiszter meghívására - hivatalos látogatást tett az osztrák köztársaságban.

a kialakult rendszeres kapcsolattartás alapján létrejött találkozón a pénzügyminiszterek eszmecserét folytattak a kölcsönös érdeklődésre számot tartó témákról. áttekintették a nemzetközi valutáris és pénzügyi helyzet időszerű kérdéseit, valamint a két ország közötti gazdasági és pénzügyi kapcsolatok alakulását, továbbfejlesztésének lehetséges módozatait. megvizsgálták, hogyan lehetne ösztönözni különböző vegyesvállalatok alapítását.

dr. hetényi istvánt fogadta dr. fred sinowatz szövetségi kancellár.

pénzügyminiszterünk - aki utban hazafelé találkozott theodor keryvel, burgenland tartományi főnökével - szerdán hazaérkezett budapestre. /mti/

mg/sl/mz hgy

16.01 191083 0929

--

sb0063 4 160 mtib1070

magyar művészek a szovjetunióról

1983. október 19. - „magyar művészek a szovjetunióról”, címmel, ötven magyar képzőművész - festők, szobrászok, grafikusok, karikaturisták - alkotásaiból kiállítás nyílt szerdán budapestben a szovjet kultúra és tudomány házában.

a magyar-szovjet baráti társaság, a magyar képző- és iparművészek szövetsége, valamint a kulturális központ rendezte tárlaton a szovjetunióban tanulmányuton járt ösztöndíjasok, az ottani művésztelepek munkájában részt vett alkotók, s olyan más művészek állítanak ki, akiknek élete, munkássága valamilyen módon kapcsolódik a szovjetunióhoz. a többségében szovjet témájú műveken városlátképek, tájképsorozatok láttatják a szovjetunióbeli vidékeket, az ott élő emberek életét, munkáját. több művészt gruziában tett utazása ihletett alkotásra: a látogatás emlékéért érméken, kisplasztikákon örökítették meg. a tárlaton csendéletek,

szoborportrék idézik a magyar képzőművészek szovjetunióban szerzett mesterségbeli tudását.

a mintegy 200 alkotást felvonultató kiállításon a magyar nemzeti galéria tulajdonában lévő műveket is bemutatnak. közöttük látható ék sándornak a vörös hadsereg egykori tisztjének - grafikái is a budapesti felszabadító harcokról, a parlamenterek meggyilkolásáról. a tárlaton bortnyik sándor, kerényi jenő, olcsai kiss zoltán, szabó vladimir és uitz béla alkotásai is helyet kaptak.

a kiállítás - amelyet kiss istván kossuth díjas szobrászművész, a magyar képző- és iparművészek szövetségének elnöke, valamint ivan bagyul nagykövetségi tanácsos, a szovjet baráti társaságok szövetségének magyarországi képviselője nyitott meg - november 12-ig látható. /mti/

ri/pá/bc/mz hgy

16.08 191083 1687

--

sb0064 4 180 mtib2001 /közönségszolgálat/
 a fővinform jelenti

1983. október 19. - teljes szélességében lezárják október 20-án reggel 9-től délután fél 4-ig a xviii. kerületben a vörös fény utcai vasuti átjárót. a terelőút mindkét irányban az eke utcai vasuti átjárón keresztül vezet.

gázcsőfektetés miatt felbontják a ix. kerületben a vaskapu utcát a dandár és a hámán kató utca között. az utpálya jobb oldalán dolgoznak, ezért az egy sávra szűkült vaskapu utcának ezen a részén tilos parkolni. a munkákat várhatóan november közepére fejezik be.

a iv. kerületi baross utcában október 20-án csatornabekötést kezdenek, ezért ideiglenesen módosul a 147-es autóbusz utvonala: a meyeri ut felé a táncsics mihály utca, váci ut, zrinyi utca, baross utca érintésével közlekedik a járat. a megállóknak nem változnak. /mti/

jk/ig bc hgy

16.10 191083 0811

--

sb0065 4 130 mtib2002

az országos béketanács elnökségének ülése - az ensz leszerelési hetének nyitánya /1. rész/

1983. október 19. - szerdán a parlamentben ülést tartott az országos béketanács elnöksége. a tanácskozáson megjelent phan anh, a vietnami békebizottság elnöke, a béke-világtanács alelnöke is. a megjelenteket sebestyén nándorné, az országos béketanács elnöke, a bvt alelnöke üdvözlölte, majd áttekintést adott a hazai és a nemzetközi békemozgalom időszerű feladatairól.

bevezetőjében emlékeztetett rá: a nato rakétatelepítési határozata világszerte ellenérzést váltott ki, s a telepítések tervezett időpontjának közeledtével mind többen és többen fejezik ki tiltakozásukat. a szeptember elsejével megkezdődött „forró ősz”, eddigi eseményei már jelezték, hogy az emberek aggódnak a jövőért; száz- és százazrek ismerték fel, hogy szembenállásukat cselekvő formában is ki kell fejezniük. ennek jegyében rendezték meg nyugat-európa nagyvárosaiban demonstrációkat, bizva a közvélemény erejében, abban, hogy a kormányok politikájuk kialakításakor, döntéseik meghozatala előtt az eddigieknél jobban figyelembe veszik az emberek akarátát. a szocialista országok békemozgalmai is számos alkalmat teremtettek állampolgáraik számára, hogy kifejezésre juttassák elkötelezettségüket a béke iránt, s szándékukat, hogy mindent elkövetnek az emberi értékek megmentése érdekében. moszkvában csaknem egymillióan, prágában több mint százazrek vettek részt a nagygyűléseken, s tették hitet kormányuk következetes békepolitikája mellett.

az országos béketanács elnöke a hazai tapasztalatokról szólva megállapította: a béke és barátsági hónap tullepett eredeti időbeli keretein, s nemcsak májusban, hanem tovább, a nyári időszakban is számos program valósult meg. kiemelkedő rendezvényként értékelhető a velence-tavi fesztivál, amely a béketanács ifjusági és diákbizottságának első jelentősebb akciója volt. a találkozóra fiatalok sokasága jött el, s járult hozzá a demonstráció sikeréhez. ugyszintén kiemelendő a pusztavacsi, kétnapos fesztivál, amelyen csaknem félmillióan jelentek meg, ezzel is bizonyítva, hogy az emberek igenis mozgósíthatók jó célok érdekében. a találkozó arra is bizonyosság, hogy a politikai szempontok egyeztethetők eddig könnyedebbnak tartott szervezési formákkal, módszerekkel. nem aza találkozó éri el a célját, amelyen az előadó előad, s a hallgatóság csak hallgat - mondotta sebestyén nándorné, utalva arra, hogy a magyar békemozgalom palettája új színekkel gazdagodott, s kezd beérni a tudatos korszerűsítő munka. /folyt. köv./ gi/pá/mz

16.48 191083 2563

-.-

sb0066 4 150 mtib2003

a mtesz országos elnökségének ülése

1983. október 19. - szerdán ülést tartott a mtesz országos elnöksége fock jező elnökletével. tóth jános, a mtesz főtitkára beszámolt a két elnökségi ülés között eltelt időszak tevékenységéről. az országos elnökség jóváhagyta az üzemi és intézményi szervezetek országos tanácskozásának előkészületeit és programját, elfogadta az idei mtesz-dijasokról szóló előterjesztést./mti/

gg/s sl ie

16.50 191083 0444

-.-

sb0067 4 130 mtib2004

az országos béketanács ... /2. rész/

az országos béketanács elnöke végezetül bejelentette, hogy október 24-vel kezdődően programok, rendezvények sokaságával csatlakozik a magyar békemozgalom az ensz leszerelési hetéhez, s felhívta a társadalmi szervezeteket, testületeket, az egyházakat, hogy ebből az alkalomból akciók szervezésével járuljanak hozzá az eseménysorozat sikeréhez.

ezután dr. várkonyi péter külügyminiszter tartott előadást időszerű nemzetközi kérdésekről, valamint az ensz 38. közgyűlésének munkájáról. előljáróban elmondta, hogy az állami szervek és a társadalmi szervezetek képviselői közötti rendszeres találkozások hasznos és fontos szerepet töltenek be a kormány politikájának alakításában, így a külpolitikai tevékenység formálásában is. az országos béketanács munkája is hozzájárul ahhoz, hogy a magyar népköztársaság nemzetközi fellépéseiben igazi népi politikát valósítson meg, megfelelően közvetítse a külvilág számára hazánk lakosságának törekvéseit, népünk óhaját: a fegyver nélküli békés világ létrehozását.

az ensz 38. közgyűléséről szólva rámutatott: a jelenlegi ülészak rendkívül feszült légkörben ült össze, amelynek közvetlen oka az volt, hogy az amerikai egyesült államok nem tette lehetővé, hogy a szovjetunió küldöttségének vezetője, andrej gromiko külügyminiszter részt vehessen az általános vitában. a nemzetközi helyzet romlásának okait elemelve kifejtette, hogy a feszültség fokozódásáért a felelősség az imperialista köröket terheli.

M

rugalmatlan magatartásukkal akadályozzák a tárgyalások gyorsítását, eredményes befejezését. a külügyminiszter ezután a közvélemény növekvő jelentőségére hívta fel a figyelmet, hangsúlyozva, hogy a nato-tagállamok kormányainak politikájuk kidolgozásakor mindinkább számot kell vetniük a néptömegek akaratával. hangsúlyosan szólt az ENSZ szerepéről, arról, hogy a világszervezet miképpen tölthetné be még jobban az államok közötti közvetítői szerepét, hogyan küzdhetné le problémáit. megemlékezett az indira gandhi indiai miniszterelnök által kezdeményezett államfői kötetlen tanácskozásról, amelyen jelen volt Losonczi Pál, az elnöki tanács elnöke is. /folyt. köv./

gi/pá/mz

16.54 191083 2180

-.-

sb0068 4 130 mtib2005

az országos béketanács ... /3. rész/

a new yorkban megtartott kétoldalu tanácskozások tapasztalatairól szólva dr. várkonyi péter kijelentette: tárgyalásaink ismételten bebizonyították: hazánk hitele és tekintélye ma is töretlen, partnereink értékelik a jelenlegi igen nehéz nemzetközi politikai és gazdasági viszonyok között elért eredményeinket. országunkat megbízható partnernek tekintik. úgy véljük, sikereink és vívmányaink hozzájárulnak a szövetségeseinkkel, a barátainkkal végzett közös munkához, a béke és a társadalmi haladás ügyének szolgálatához - mondotta végezetül a külügyminiszter.

ezután tolnaj lászló, az országos béketanács leszerelési bizottságának elnöke adott áttekintést a katonapolitika és a békemozgalom összefüggéseiről, arról, hogy a jelenlegi, mind feszültebb nemzetközi helyzetben a békemozgalom hogyan járulhatna hozzá a katonai szempontok fokozatos háttérbe szorításához, az imperialista körök agresszív törekvéseinek megfékezéséhez. a nato rakétatelepítési programja kapcsán kifejtette, hogy a telepítések esetleges megvalósításával felborulna a kialakult katonai erőegyensúly. az egyesült államok és szövetségesei éppen ezen munkálkodnak, ám ezt a varsói szerződés tagállamai nem engedhetik meg. a telepítésekkel növekedne a szocialista országok veszélyeztetettsége, s ez nem fogadható el rövidebb távon sem. utalt a közelmúltban befejeződött szófiai külügyminiszteri értekezletre, amely a tárgyalások folytatására helyezte a fő hangsúlyt, s ugyanakkor érzékeltette azt is, hogy nem késlekednek a megfelelő válasszal, ha a nato továbbra is ragaszkodik határozatának végrehajtásához.

M

a továbbiakban ismertette a hétfőn kezdődő eseménysorozat fontosabb programjait, hangsúlyozva, hogy szerte az országban számos rendezvényt tartanak. elsőként említette meg az obt leszerelési bizottságának elnöke azt a szakértői fórumot, amelyen - csillagászok, politikusok, fizikusok, jogászok és más területek vezetői képviselőinek bevonásával - megvitatják, a tit budapesti szervezetével közös rendezésben, az úrkutatással és az úrhadviselés elkerülésével kapcsolatos kérdéseket. az itt jelenlévő szakemberek a békemozgalom képviselőiként a későbbiekben előadóként lépnek a nyilvánosság elé, a fórumon a meglévő érvtár kibővítésére törekszenek, hogy az argumentáció még meggyőzőbb legyen. a tájékoztatást szolgálja az az előadói konferencia is, amelyet október 31-én a xiii. kerületi pártbizottság székházában tartanak meg, mintegy ezer főnyi hallgatóság részvételével. /folyt. köv./

gi/pá/mz

17.00 191083 2533

-.-

sb0069 4 130 mtib2006

országos béketanács elnökségének ülése.../4. rész/
a konferencián ismertetik a nemzetközi helyzet és a magyar külpolitika kapcsolódási pontjait, elemzik a helsinki óta eltelt időszak eredményeit és nehézségeit, felvázolják a nemzetközi békemozgalom jellegzetes vonásait. a tervek szerint november 10-én a budapesti sportcsarnok nagyszabású békedemonstrációnak ad otthont: itt a fővárosiaknak ismét lehetőségük nyílik békeakartuk kifejezésére, a tiltakozásra az imperialista fegyverkezési politika ellen. szerte az országban, kisebb és nagyobb településeken egyaránt, fórumok, nagygyűlések, ankétok lesznek. megrendezik a „nők a békéért”, elnevezésű akciót, amelynek nyitányaként debrecenben nagygyűlést tartanak.

a vitában dr. hollán zsuzsa az „ orvosok a nukleáris háború ellen”, nemzetközi mozgalom magyar ágazata nevében az egyre nagyobb tekintélynek örvendő mozgalom eredményeiről tájékoztatta a plénumot. elmondta: a világon csaknem négy millió orvos dolgozik, s zömmel elkötelezettjei a béke ügyének. ebben nincs semmi meglepő, hiszen e hivatás gyakorlói vannak a leginkább tisztában azzal, milyen következményekkel járna egy esetleges nukleáris háború kirobbanása. javasolta, hogy a pályájukat kezdő orvosok hippokratészi esküjének szövegét bővítsék ki azzal a kitételrel, amely az orvosok erkölcsi kötelességévé tenné a háború elleni küzdelmet.

M

bartha tiber református püspök a wfuna, az ensz társaságok világszövetségének közelmúltban befejeződött közgyűlésének tapasztalatairól szólt, rámutatott, hogy megítélése szerint az erkölcsi tudat nem követte a tudományos és a technikai fejlődés ütemét, elmaradt mögötte. ez azzal is jár, hogy a partikuláris érdekek időnként az egyetemes érdekek elé nyomultak.

réti erwin újságíró a ,, forró ősz,,, a nyugat-európai békemegmozdulások eddigi eseményeit és tapasztalatait elemezte, külön felhívta a figyelmet a közvélemény növekvő szerepére. egyúttal javasolta, hogy az országos béketanács táviratilag üdvözlje e békedemonstráció vezetőit, résztvevőit, kifejezve ezzel is a magyar békemozgalom irántuk megnyilvánuló támogatását, közösségvállalását.

/folyt. köv./

gi/gg/s -

17.19 191083 2163

-. -

sb0070 4 130 mtib2007

országos béketanács elnökségének ülése... /5.rész/

a vitában felszólalt még dr. zsebők zoltán professzor, aki az orvosok felelősségéről; kacziba józsef római katolikus püspök, aki a fegyverkezéssel járó lelki konfliktusokról, dr. valki lászló, az elte docense, aki a dél-koreai repülőgépet ért szerencsétlenség nemzetközi jogi megítéléséről, s pethes imre, a magyar eszperantó szövetség elnöke, aki a nemrég lezajlott eszperantó világkongresszus béke iránti elkötelezettségéről szólt.

az országos béketanács elnöksége elfogadta réti erwin javaslatát, s úgy döntött, hogy a közeli napokban nyílt levélben köszönti a nyugat-európai békemegmozdulások résztvevőit. /mti/

gi/gg/s bc ie

17.24 191083 0703

-. -

sb0071 4 160 mtib2008 /közönségszolgálat/

ludas matyi - zenével, tánccal

1983. október 19. - új zenés játékot mutatnak be a hét végén a budapesti almássi téri szabadidő központban: a magyar szinkör művészei a ludas matyit játsszák. az előadás rendezője, romhányi lászló.

a bemutató ,,lenyomata,, lesz egy, 1838. évi zenés ludas matyi-előadásnak, melyet az akkor leghíresebb szintársulat adott elő balog istván szinidirektor vezetésével, az ő szöveggönyve alapján. ezt alapul véve írták meg a ,,népi musical,, zenéjét a tolcsvay-testvérek, követve a magyar zenés színház hagyományait a kezdettől napjainkig. a dalszövegeket bródy jános szerezte, versei - tulmutatva a történet keretein - a mához is szólnak.

az előadás címszerepét felváltva két művész alakítja: a pénteki premieren karsai istván, szombaton pedig maros gábor lesz matyi, partnere döbrögi szerepében inke lászló, ispánként bencze ferenc, ilust pedig sáfár anikó alakítja. a korabeli előadáshoz hűen lesz krónikás is, tolcsvay béla személyében. a táncokat gessler györgy koreografálta, a dizlettervező rajkai györgy. a jelmezeket borsi zsuzsa készítette.

a produkciót novemberben négy alkalommal - 3-án, 17-én, 24-én és 29-én - játsszák. /mti/

jk/bc/mz ie

17.29 191083 1211

-. -

sb0072 4 160 mtib2009 /felhasználható: 19.00 órától!/

kinai népi együttes székesfehérváron

1983. október 19. - szerdán este a székesfehérvári vörösmarty színházban lépett színpadra a hazánkban turnézó szecsuanai tánc-zene és énekegyüttes. a kínai népköztársaság világotjárta, eddigi fellépéseivel nálunk is nagy sikert aratott együttese a kelet táncművészetéből, sajátos zenéjéből adott izelítőt közönségének. /mti/

dáv/fné/kz/mz ie

17.33 191083 0395

-. -

sb0073 4 150 mtib2010

tanácskozás a hulladékhasznosításról

1983. október 19. - a hulladék nem szemét, hanem hasznosítható nyersanyag. e szemlélet elterjesztése szinte elengedhetetlen feltétele a másodnyersanyagok hasznosítását célzó kormányprogram megvalósításának - hangsúlyozták többek között a program támogatására szervezett vidéki ankétsorozat pécselt tartott szerdai megnyitóján.

a méh tröszt vállalatai s a szervezési és vezetési tudományos társaság által összehívott első vidéki tanácskozáson elmondották, hogy az idén már összesen nyolc milliárd forint értékű másodnyersanyagot hasznosít népgazdaságunk, s ez biztató jele a program sikeres teljesítésének, amelynek fő célja, hogy az 1980. évi hatmilliárdról 1985 végéig tizenegy milliárd forintra növekedjék a hasznosított másodnyersanyagok értéke.

vállalataink többsége - köztük a győri kötöttárugyár, a temaforg, a hungária műanyagfeldolgozó vállalat, a martfői növényolajgyár - egyre példásabban hasznosítja a tevékenységi körében keletkező melléktermékeket, eredményesen dolgoznak a hulladék hasznosítására alakult gazdasági munkaközösségek, s a főként a mezőgazdaság területén működő autógumi ujráfutó üzemekben évente csaknem félmillió kerékköpenyt ujítanak fel. a kormányprogram megvalósítását segítő száznál több beruházásból az idei év végére már majdnem nyolcvan befejeződik. elkészül többek között az ózdi és a dunaujvárosi salakhányó-hasznosító, amely a vasércel és az energiával való takarékoskodás helyzetén javít.

az elsődleges nyersanyagáron kalkulálható anyagköltségek a vállalatokat folyvást újabb megtakarításokra ösztönzik. ezért egyre kevesebb hulladék keletkezik az üzemekben, a begyűjtött mennyiség mégis növelhető, amit a népfront és az ifjúsági szervezetek kezdeményezte akciók sikere is bizonyít - állapították meg az ankéton. az év eddigi részében a lakosság egymilliárd forintnál is nagyobb értékű hulladékot - kétszázezer tonna vas-, huszezer tonna színesfém -, több mint százezer tonna papír- és ötezer tonna textilhulladékot - adott át a méh vállalatainak. a hazafias népfront közösségi célokért szervezett akciói különösen a községekben lehető gazdag tartalék feltárásának voltak hatékony eszközei, amit az aprófalvas baranyában meghirdetett lakóterületi hasznosanyaggyűjtés eredményei is igazolnak. /mti/

kász/bné/s kz ie

17.50 191083 2331

--

sb0074 4 130 mtib2011

czinege lajos berlinbe utazott

1983. október 19. - czinege lajos hadseregtábornok, honvédelmi miniszter szerdán berlinbe utazott, ahol részt vesz a varsói szerződés tagállamai honvédelmi miniszteri bizottságának munkájában. /mti/

és/tr/s -ár ie

17.59 191083 0261

--

sb0075 4 130 mtib2013

részvétávirat

1983. október 19. - losonczi pál, az elnöki tanács elnöke táviratban fejezte ki részvétét pierre aubert-nek, a svájci államszövetség elnökének, willi ritschard alelnök elhunytá alkalmából. /mti/

mi/bc/mz ie

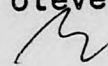
18.17 191083 0241

--

sb0076 4 150 mtib2014

energiagazdálkodási és anyagtakarékossági napok borsod megyében

1983. október 19. - szerdán miskolcon megnyitották a hagyományos borsod megyei energiagazdálkodási és anyagtakarékossági napokat. a megnyitó előadója - kapolyi lászló ipari államtitkár - hangsúlyozta, hogy hazánk energiaellátásában előtérbe került a gáz. 1978-hoz képest 20 százalékkal csökkent az olajfelhasználás, a földgáz javára, s ezt a folyamatot a jövőben tovább akarják erősíteni. a vi. ötéves terv végén magyarországon már körülbelül 1 millió

1983.10.19.

háztartásban használnak majd vezetékes földgázt. e cél szolgálatában az elmúlt időszakban 12 településen kezdték meg a földgáz-bevezetést, a következő esztendőkből pedig további 70 település kap vezetékes földgázt. /mti/

tre/tné/1g kz ie

18.23 191083 0772

--

sb0077 4 160 mtib2015

kántor jenő grafikusművész kiállítása

1983. október 19. - szerdán a stúdió galériában megnyílt kántor jenő grafikusművész kiállítása.

a fiatal alkotó munkái újszerű technikai eljárásokkal készülnek. gyakran használja a fotót és a nyomdatechnikát, s él a nyomdai sokszorosítás adta lehetőségekkel is. a művek mai társadalmi kérdéseket állítanak a középpontba. kántor jenő az irónia eszközét is igénybe veszi alkotásaiban, s a grafikák egy részén szürrealista kifejezési módok is megfigyelhetők.

a kiállítás november 13-ig tekinthető meg. /mti/

di/mi/bc/mz ie

18.23 191083 0589

--

1983.10.19.

sb0078 4 130 mtib2016

ndn delegáció genfben

1983. október 19. - szerdán hazaérkezett genfből duschek lajosné, a magyar nők országos tanácsának elnöke, aki tagja volt annak a delegációnak, amely október 17-18.-án felkereste a középhatótávolságu nukleáris fegyverek korlátozásáról tárgyaló szovjet és amerikai küldöttséget.

a delegáció a nemzetközi demokratikus nőszövetség tanácsának októberben hazánkban tartott ülésén résztvevők - 116 ország nőszervezeteinek képviselői - megbízásából tolmácsolta a nők millióinak békeakarátát.

hazaérkezésekor az mti munkatársának elmondta: a mirjam vire-tuominen, az ndn főtitkára vezette küldöttségben részt vett elisabeth tebbis, az angol és reate wurms az nszk-beli nőszervezet képviselője is. genfben fogadta őket julij kvicinszkij a szovjet delegáció vezetője, majd david wilson, az amerikai küldöttség tanácsosa. az ndn képviselői kifejezték a nők millióinak aggodalmát amiatt, hogy a genfi tárgyalások még nem vezettek megegyezéshez, a rakéták Európába telepítése súlyosan veszélyezteti a kontinens és a világ békéjét, biztonságát.

a szovjet és az amerikai delegáció képviselőivel folytatott megbeszélésen a nőküldöttség hangsúlyozta: az európai telepítésre szánt pershing 2 rakéták nem a védelem eszközei, elhelyezésük után a fegyverkezési verseny újabb és rendkívül veszélyes szakasza következne, még nehezebb lenne a megegyezés. meg kell akadályozni a nukleáris katasztrófát - hangoztatták, s kifejezték azt a meggyőződésüket is, hogy jelenleg a népek legfontosabb feladata megállítani a fegyverkezési versenyt, mindent megtenni a béke védelméért.

a nők követeléseit tartalmazó levelet átadták mind a szovjet, mind az amerikai küldöttségnek - mondotta duschek lajosné. /mti/

me/mz/-ár/mz ie

18.33 191083 1758

M

--

sb0079 4 130 mtib2017

simón bolivar emlékünnepe szombathelyen /1.rész/

1983. október 19. - tudományos tanácskozást és emlékhangversenyt rendeztek szerdán szombathelyen, simón bolivar születésének 200. évfordulója alkalmából. a tanácskozáson a rendező szervek - a simón bolivar emlékbizottság, vas megye tanácsa és a magyar politikatudományi társaság - nevében rátkai ferenc művelődési miniszterhelyettes köszöntötte a résztvevőket, köztük sarlós istvánt, az mszmp politikai bizottságának tagját, a minisztertanács elnökhelyettesét, takács lászlót, a vas megyei pártbizottság titkárát, bors zoltánt, vas megye tanácsának elnökét, a diplomáciai testület megjelent tagjait.

ezt követően bors zoltán méltatta simón bolivar, a kiemelkedő szabadsághős, a kitűnő hadvezér és politikus életutját. mindössze 47 évet élt, mondotta a többi között, de számára a rövidre szabott élet is elég volt ahhoz, hogy szinte az egész latin-amerika arculatát megváltoztassa. 1816-ban állt a gyarmatosítás, a spanyol hódítók elleni felkelés élére. 1819-ben a hajdani új-grenadából, egy nagy kiterjedésű gyarmatból lett köztársaság, kolumbia elnökévé választották. később újabb és újabb győzelmeket aratva a spanyolokon, felszabadította perut is, valamint a róla elnevezett boliviát. politikai szerepe, hatása messze túlmutat korán és nemzetén. hazánk, népünk mindig is nagy rokonszenvvel, megkülönböztetett figyelemmel kísérte tevékenységét, felszabadító harcait.

bors zoltán után hercilia briceno de arciniegas, a venezuelai köztársaság budapesti nagykövetségének tanácsosa szólalt fel. többek között azt hangoztatta: minden előzőhöz hasonlóan a mi korosztályunknak is az a feladata, hogy a múlt eseményei között erkölcsi támogatást keressünk, találjunk, s meg tudjuk újítani azokat az erőfeszítéseket, amellyel nemzetünk nagyjai - közöttük simón bolivar - küzdöttek a haza felemelkedéséért.

a nagykövetségi tanácsos felszólalása után több előadás hangzott el simón bolivar politikai nézeteiről, politikai és hadvezéri tevékenységéről.

este - a tudományos tanácskozás befejeztével - a bartók teremben ünnepi hangversenyt tartottak. a koncert előtt rátkai ferenc méltatta simón bolivar tevékenységét. ezután felcsendültek rózsa pál szombathelyi születésű zeneszerző concerto de requiem para bolivar című művének hangjai. a szerző ezzel az alkotásával a caracasi bolivar pályázaton első díjat nyert.

/folyt.köv./ s -
18.33 191083 2412

--

sb0080 3 150 mtib2020

sajtótájékoztató a külkereskedelem vállalati szervezetének korszerűsítéséről /1. rész/

1983. október 19. - a külkereskedelmi szervezet korszerűsítéséről, az eddigi eredményekről tartottak sajtótájékoztatót szerdán a külkereskedelmi minisztériumban. dr. szász iván főosztályvezető elmondotta: a külkereskedelem szervezetének korszerűsítése fontos feltétele annak, hogy a népgazdaság minél hatékonyabban vegyen részt a nemzetközi munkamegosztásban. a korszerűsítés keretében nemcsak a meglévő külkereskedelmi szervezetet fejlesztik, hanem növelik az önálló külkereskedelmi joggal rendelkező gazdálkodók számát, bővítik a párhuzamos és eseti külkereskedelmi jogokat és fejlesztik a termelők és külkereskedők szerződéses kapcsolatait. az idén 23 vállalat kapott ujonnan külkereskedelmi jogot, 16 gazdálkodó pedig bővítheti külkereskedelmi tevékenységét. a minisztérium az első félévben mintegy 700 eseti külkereskedelmi jogot adott ki, ez év júliusától pedig valamennyi külkereskedelmi vállalat jogosult több mint 20 termékcsoporthoz 25 ezer dollár értékhatár alatti párhuzamos konvertibilis export lebonyolítására. jelenleg már 209 termelő kereskedelmi és szolgáltató szervezet folytathat külkereskedelmi tevékenységet.

berényi lajos főosztályvezető elmondotta, hogy az idén önálló külkereskedelmi jogot kapottak körében csökkent az ipari és nőtt az egyéb területen dolgozó gazdálkodók száma. például építőipari és termelőeszköz kereskedelmi vállalatok is kaptak önálló külkereskedelmi jogot. az idén a jogok odaitéléséről a minisztérium június 30-ig döntött, hogy a vállalatoknak elég idejük legyen a felkészülésre, szervezeti és személyi feltételek megteremtésére. ez utóbbi ugyanis nem könnyű feladat, a vállalatok többsége szakemberhiánnyal küszködik. az a gazdálkodó szervezet, amely a személyi feltételeket nem tudta még biztosítani, lehetőségét kapott arra, hogy szak- külkereskedelmi vállalatot bizzon meg a tevékenység bonyolításával. a sajtótájékoztatón elmondották, hogy a jelentős exportot lebonyolító gazdálkodók mellett néhány olyan vállalat is megkapta a külkereskedelmi jogot, amely apró cikkek, kistételek kivitelével foglalkozik. nem elhanyagolható ugyanis a népgazdaság apró cikkek kiviteléből származó bevétele, amely az első félévben elérte a 200 millió dollárt.

/folyt.köv./ pf/mz/ig
18.38 191083 2325

--

sb0081 4 130 mtib2019

simón bolivar emlékünnepe szombathelyen /2.rész/

a nagy hatása mű premierje után beethoven: egmont-nyitányát és Liszt: tasso című szimfonikus költeményét tolmácsolta petró jános vezényletével a szombathelyi szimfonikus zenekar. közreműködtek: szőkefalvi-nagy katalin, németh alice, németh zsuzsa, keöncsh boldizsár, marczis demeter énekművész, valamint a magyar rádió és televízió énekkara. /mti/

Lér/mmé/s kz ie

18.38 191083 0432

--

sb0082 4 130 mtib2021

kgst szivgyógyászati együttműködés

1983. október 19. - budapesten tartja v. ülészakát a kgst tagországok szivgyógyászati tudományos tanácsa. a szot szállóban szerdán kezdődött háromnapos ülést dr. schultheisz emil egészségügyi miniszter nyitotta meg. hangsúlyozta: statisztikai adatok bizonyítják, hogy a sziv és érrendszeri megbetegedések a halálozások egyik legfőbb okai, leküzdésükhöz team-munka, nemzetközi együttműködés szükséges.

a tanácskozáson résztvevő bolgár, csehszlovák, kubai, lengyel, magyar, mongol és szovjet vezető kardiológusok beszámolnak az 1982-83. évi kutatási program megvalósulásáról és megvitatják: egymás tapasztalatainak hasznosítása révén miként segíthetik elő a sziv és érrendszeri betegségek diagnózisát és gyógyítását. módszertani ajánlásokat és újabb munkatervet is megbeszélnek. szó lesz a többi között a kgst-országok kardiológiai szolgálatainak szervezési kérdéseiről, a sziv és érrendszeri betegségekben szenvedő gyerekek gondozási rendszeréről, s a kardiológiai ellátás távlati fejlesztésének, a korszerű eszközök alkalmazásának lehetőségeiről is. napirenden szerepelnek a többi között a biológiai szivbillentyű-protézisek alkalmazásával kapcsolatos kérdések is.

az országos kardiológiai intézet - amely az ezen országokban zajló fiatalkori vérnyomás-vizsgálatot koordinálja - a tanácskozáson ismerteti a magyarországi vizsgálatokat tapasztalatait. egészségügyi intézmények és társadalmi szervezetek közreműködésével megvizsgálják a főváros több kerületében az általános iskolák ötödik osztályos tanulóit. akiknél magas vérnyomást észlelnek, azok szüleit,

testvéreit, sőt életkörülményeiket is vizsgálják. a magas vérnyomásban szenvedő gyermekek egyes csoportjait igyekeznek egészséges táplálkozásra, egészséges életmódra, rendszeres testmozgásra szoktatni, meggyőzni: ne dohányozzanak. más gyermekek életmódját viszont nem befolyásolják. a szakorvosok négy éven át rendszeresen ellenőrzik valamennyiük egészségességét, vérnyomásának alakulását.

bolgár, kubai, ndk-beli és szovjet kardiológusok az országaikban folyó hasonló vizsgálatokról tájékoztatják kollégáikat. együttesen igyekeznek megállapítani: mely tényezők idézik elő a magas vérnyomást már a gyermekkorban, és miként lehet megelőzni ezt a betegséget és szövődményeit. /mti/

me/gg/s -ár ie

18.49 191083 2324

--

sb0083 4 150 mtib2022

sajtótájékoztató a külkereskedelem ... /2. rész/

berényi lajos beszámolt arról, hogy az elmúlt években számos termelő önmaga látott hozzá exportja szervezéséhez, de a szak- külkereskedelmi vállalatok tevékenysége sem szűkült. a chemolimpex például az önálló külkereskedelmi jogot kapott taurus termékeit már többnyire új exportcikkekkel pótolta. a transelektro és a nikex pedig a fővállalkozások bonyolításában ért el figyelemre méltó eredményeket. a bővülő párhuzamos jogok alapján érezhetően erősödik a külkereskedelmi vállalatok közötti verseny. gondot jelent azonban, hogy a külkereskedelmi vállalatok kockázatviselési képessége sem javult lényeges mértékben. e téren a közös érdekeltségen, kockázatviselésen és felelősségen alapuló, termelő és külkereskedelmi vállalatok által létrehozott társaságok hoztak bizonyos kedvező változást. jelenleg 114 ilyen társaság működik, 184 belföldi termelővállalat részvételével. a társaságok egy része irodát hozott létre, s az irodák irányításában a termelő vállalatok szakemberei is részt vesznek.

az elmúlt egy év során több szak- külkereskedelmi vállalatnál is konkrét javaslat született ugynevezett kereskedőház típusu tevékenység feltételeinek megteremtésére. ennek lehetőségeit többek között a transelektro-nál, a mogürt-nél és a chemolimpex-nél vizsgálják. elsősorban a megfelelő pénzügyi feltételek biztosítása

okoz gondot. a sajtótájékoztatón beszámoltak arról is, hogy a konjunktúra- és piackutató intézet információs központot hozott létre, amely a külkereskedők munkáját speciális információkkal hivatott segíteni. /mti/

pf/gg/ig ie

18.50 191083 1595

--

sb0084 4 150 mtib2023

magyar-svájci kamaraközi megállapodás

1983. október 19. szerdán kallós ödön, a magyar kereskedelmi kamara társelnöke és mario ludwig, a svájci kereskedelemfejlesztő központ igazgatója a két intézmény további együttműködéséről megállapodást írt alá budapestben.

az aláírást követően mario ludwig elmondotta, hogy a két intézmény közötti együttműködés jelentős mértékben elősegítette a vállalatok kereskedelmi és termelési együttműködésének bővítését. a svájci hermes cég az irodagépipari és finommechanikai vállalattal pénztárgépek és írógépek gyártásában kooperál, a láng gépgyár, valamint a ganz villamossági művek a turbinagyártásban és nagyfeszültségű villamos-megszakítók előállításában működik együtt a brown bovery céggel. nemrég megalakult az első magyar-svájci vegyesvállalat is biogál-zyma néven, amely már megkezdte a gyógyszeralapanyagok gyártását. a két ország vállalatainak együttműködése a jövőben elsősorban az élelmiszeripar és a gépgyártás, különösen a szerszámgépgyártás területén bővíthető. /mti/

pf/gg/s ie

18.50 191083 1050

--

sb0085 4 180 mtib2024 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés

1983. október 19. -

a meteorológiai intézet jelenti szerdán 19.13 órakor

időnkénti felhősödés

előrejelzés csütörtök estig: több órás napsütés várható, csak időnként nő meg a felhőzet. legfeljebb néhol fordul elő futó zápor. a hőmérséklet csúcserőke 12 és 16 fok között alakul. /mti/

s ie

19.17 191083 0428

--

sb0086 4 180 mtib2034

belpolitikai híreink tartalomjegyzéke /1. rész/

1983. október 19.

sb0001 gyarapodó közművelődési sorozataok
 sb0002 közért vállalatok két kerületben /1. rész/
 sb0003 közért vállalatok két kerületben /2. rész/
 sb0004 elhasznált autógumikból alapanyag
 sb0005 szuper-luxus autóbuszok kuvaitba
 sb0006 termelékenységét növelő üzemszervezés
 sb0007 épül a keszthelyi földgázvezeték
 sb0008 foszfortalanítók a balaton-parti szennyviztelepeken
 sb0009 partfal épül a tiszai ujszegedi szakaszán
 sb0010 fénymag, héj nélküli tökmag, csemege kukorica
 sb0011 tavasz az őszben
 sb0012 pályázat katonai főiskolákra
 sb0013 kirándulóknak /1. rész/
 sb0014 kirándulóknak /2. rész/
 sb0015 kirándulóknak /3. rész/
 sb0016 a szliven vonósnégyes vendégszereplése
 sb0017 megjelent a világ és nyelv új száma
 sb0018 horgászati tilalom a szolnoki holt-tiszán
 sb0019 pályakorszerűsítés /1. rész/

sb0020 pályakorszerűsítés /2. rész/

sb0021 eső után
 sb0022 halálos baleset
 sb0023 elhunyt László Miklós újságíró
 sb0024 dr. Kovács István alapítvány
 sb0025 az országgyűlés őszi ülészsaka elé /1. rész/
 sb0026 az országgyűlés őszi ülészsaka elé /2. rész/
 sb0027 elhunyt Barczy Gyula
 sb0028 elhunyt Rónai János
 sb0029 ausztriai vendégszereplésre utazott a szombathelyi kórus
 sb0030 a Liszt Ferenc Kamarazenekar észak-amerikai turnéja
 sb0031 magyar-szovjet barátsági napok szolnok megyében
 sb0032 kambodzsai barátsági napok békésben
 sb0033 kertészeti bevásárló-központ debrecenben
 sb0034 a körmendi tanács vb. ülése
 sb0035 együttműködési megállapodás
 sb0036 Lord Carrington látogatása

sb0037 üzemi baleset
 sb0038 vevők vagyunk ezekre is
 sb0039 időjárásjelentés /1. rész/
 sb0040 időjárásjelentés /2. rész/
 /folyt. köv./

gw
 20.55 191083 1695

--

sb0087 4 180 mtib2035

belpolitikai híreink tartalomjegyzéke /2. rész/

sb0041 horgásztilalom a Balatonon
 sb0042 a nemzetiségi lakosság ...
 sb0043 kitüntették a pécsi ...
 sb0044 lakástűz Zalaegerszegen
 sb0045 új rendszerű porleválasztó
 sb0046 a megyei pártbizottság ülése
 sb0047 magyar-Indonéz parlamenti ...
 sb0048 hazaérkezett a KGST ...
 sb0049 a Vöröskereszt szociális ...
 sb0050 a Tolna megyei tanács vb. ülése
 sb0051 erdészeti ... /1. rész/
 sb0052 erdészeti ... /2. rész/
 sb0053 pódiumi hírek
 sb0054 az európai nagyvárosok hőmérséklete
 sb0055 erőfeszítések az ... /1. rész/

A

sb0056 erőfeszítések az ... /2. rész/
 sb0057 száz éve nyitották meg a ...
 sb0058 természetbarát hírek
 sb0059 a környező országok időjárása
 sb0060 magyar-Lengyel közlekedési ...
 sb0061 magyar-osztrák pénzügyi ...
 sb0062 magyar művészek a ...
 sb0063 a főinform jelenti
 sb0064 az országos béketanács ... /1. rész/
 sb0065 a MTESZ országos elnökségének ...
 sb0066 az országos béketanács ... /2. rész/
 sb0067 az országos béketanács ... /3. rész/
 sb0068 az országos béketanács ... /4. rész/
 sb0069 az országos béketanács ... /5. rész/
 sb0070 Ludas Matyi - zenével, tánccal
 sb0071 kínai népi együttes ...
 sb0072 tanácskozás a ...
 sb0073 Czinege Lajos Berlinbe utazott
 sb0074 résztvétávirat
 sb0075 energiagazdálkodási és ...
 sb0076 Kántor Jenő grafikusművész ...
 sb0077 Simón Bolívar emlékünnepe ... /1. rész/
 sb0078 Simón Bolívar emlékünnepe ... /2. rész/
 sb0079 sajtótájékoztató ... /1. rész/
 sb0080 KGST szivgyógyászati ...
 20.55 191083 1483

--

sb0088 4 180 mtib2036

belpolitikai híreink tartalomjegyzéke /3. rész/
 sb0081 sajtótájékoztató ... /2. rész/
 sb0082 magyar-svájci kamaraközi ...
 sb0083 időjárásjelentés
 sb0084 tartalomjegyzék /1. rész/
 sb0085 tartalomjegyzék /2. rész/
 sb0086 tartalomjegyzék /3. rész/

készült az MTI belpolitikai főszerkesztőségében
 főszerkesztő: Kovács György
 szerkesztette: Oltványi Ottó
 Sebestyén Tibor
 Halasi György
 Izsák Erika
 - v é g e -

/mti/ mz 1e
 20.56 191083 0568

A

--

Belföldi hírek

p a r l a m e n t

bkk. 1. méhes Lajos parlamenti beszéde

/a/-ár

1983. október 19.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk méhes Lajos ipari miniszter beszédét, amely csütörtökön hangzik el az országgyűlés őszi ülészakán. a beszéd

f e l o l d á s i g e m b a r g ó s

esetleges javításokat az elhangzás után, a feloldáskor adunk.

x x x

az ipari minisztérium irányítása alá tartozó ipar vállalataiban, szövetkezeteiben és kutatóintézeteiben közel 1 millió 300 ezer ember dolgozik, az összes aktív dolgozó egynegyede. itt jön létre a nemzeti jövedelem mintegy 40 százaléka - mondotta bevezetőül a miniszter, megjegyezve: expozéjában az élelmiszeripar és az építőanyag-ipar nélküli ipar adatairól szól. gazdaságunknak igen jelentős része a ipar, amely ezer szállal fonódik össze gazdaságunk és társadalmunk többi részével - folytatta méhes Lajos: több mint 1100 vállalatunk és szövetkezetünk tevékenységét nem lehet néhány sommás jelzővel minősíteni.

- az ipar helyzetének értékelését és a feladatok meghatározását megkönnyíti számunkra, hogy ebben az évben a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága áttekintette az ipar történelmi fejlődését, értékelte társadalmunkban és gazdaságunkban betöltött szerepét, és meghatározta hosszú távra az iparfejlesztés fő irányait. most a vi. ötéves terv eddig eltelt időszakának tapasztalatait tekintjük át, és szólni kívánunk az előttünk álló feladatokról.

/folyt.köv./

parlament

bkk.1./ méhes Lajos.....1.folyt./-a

a vi.ötéves terv indulásakor, a nyolcvanas évtized kezdetén, a gazdaság, ezen belül az ipar fejlődése lelassult vagy visszaesett a világ szinte minden országában. a két olajárrobbanás után a gazdasági válsággal küzdő kapitalista világban a kereslet megcsappant, ezért áruinkat nehezebb külföldön eladni. egyes ágazatok válsága radikális árcsökkenésben mutatkozott meg. a vaskohászati termékek, az alumínium termékek és a műtrágyák világpiaci ára például 30-40 százalékkal csökkent, ugyanannyi termékért egyharmaddal kisebb árat kaptunk.

a külpiaci megrázkodtatások mellett a hazai gazdasági körülmények is módosultak. a hetvenes évek végétől csökkenteni kellett a nemzeti jövedelemnek belföldi fogyasztásra és felhalmozásra jutó hányadát azért, hogy a megtermelt nemzeti jövedelem egy részét külgazdasági egyensúlyunk helyreállítására fordíthassuk. ez a magyar ipar, különösen a feldolgozó ipar számára a beruházási források szűkülését, és - másik oldalról - a hazai kereslet mérséklődését eredményezte. a külgazdasági kereslet csökkenése és a belföldi fogyasztás és felhalmozás korlátozásának időszakában a magyar ipar termelése egy évben - 1980-ban - visszaesett, de azóta minden évben felülmutta az előző évit: 1981-ben 2,9 1982-ben 2,1 százalékkal. az eddigi eredmények alapján 1983-ban a tervezettnek megfelelő, 1-1,5 százalékos növekedést várunk. a vi. ötéves tervidőszak hátralévő két évében pedig kissé gyorsuló, 2-2,5 százalékos ipari termelésnövekedést is lehetségesnek tartunk.

ez a termelésnövekedés annak ellenére figyelemre méltó, hogy lassabb az előző időszakénál, és a vi. ötéves tervben előirányozottnál. az ipar teljesítményéről szólva manapság a figyelmet a lassubbodásra szokás fordítani, és az indokoltnál kevesebb figyelmet kapnak a minőségi változások. most ezekről szólok, mert jelentősek, és mert éppen ezek azok a területek, ahol továbbra is fontos teendőket kell kijelölni. hiszen tudjuk: nagyobb hatékonyságjavulásra van szükség ahhoz, hogy termékeink nemzetközi versenyképessége gyorsabban javuljon, gazdaságunk egyensúlya tartós és növekedése gyorsabb lehessen.
/folyt.köv./

parlament

bkk.1./méhes Lajos.....2.folyt./-a

a minőségi változások legfontosabbjelei az iparban, hogy javul a versenyképesség; jóirányu szerkezeti változások indultak meg; csökken az egységnyi termeléshez felhasznált anyag és energia mennyisége, kisebb az importigényesség; az ipari munka termelékenységének növekedése felülmutja a termelést; mindezek együttes hatására jelentős a hozzájárulásunk a nemzeti jövedelem növekedéséhez.

a versenyképesség javulását jelzi, hogy az erős verseny ellenére a kivitel jelentősen nőtt, a gazdaságosság romlása nélkül. a három év alatt - összehasonlítva áron - konvertibilis viszonylatokban 9-10 százalékkal, rubel viszonylatokban 14-15 százalékkal több ipari termék tudtuk eladni. a népgazdaság összes exportjának közel háromnegyede ipari termék. a szocialista országokba és a fejlődő országokba eladott áruk mintegy négyötödét, a fejlett tőkés országokba kerülő termékeknek közel kétharmadát az ipar szállítja. a magyar ipar külkereskedelmének több mint a felét a kgst-országokkal, ennek kétharmadát pedig legnagyobb partnereinkkel, a szovjetunióval bonyolítja le.

a kgst-országokkal folytatott külkereskedelmi forgalom nagy részét termelési, szakosítási együttműködések és egyezmények alapozzák meg. a szakosítás legkiemelkedőbb példái a petrokémiai, a timföld-alumínium, a gyógyszeripari, az agrokémiai, a járműipari egyezmények. továbbra is lehetőséget látunk arra, hogy bővítsük a kgst-tagállamokkal a közvetlen együttműködési formákat, és feltárjuk a forgalombővítés, a közös fejlesztések és közös vállalkozások új lehetőségeit.

a tőkés országok közül legnagyobb partnereink az nszk, ausztria, olaszország, de jelentős mennyiségben vásárolnak magyar ipari termékeket az usa és franciaország vállalatai is. egyes termékeink még a nagyon nehéz piaci viszonyok között is elismerést aratnak külföldön. így például bőrés kötött kesztyűket, műbőrtermékeket nyugat-európába, műtrágyát, növényvédőszeret, szerszámgépeket és megmunkáló központokat az usa-ba szállítunk, orvosi kézi műszereinket 60 országban használják.
/folyt.köv./

bkk. 1./ méhes lajos.....3. folyt./-a

baromfifeldolgozó vonalakat, vágóhidakat, takarmánykeverő üzemeket közel-és távol-keleten adunk el. néhány termékünkkel - például autóbusszal, csávázógéppel, nagy nyomású gumitömítővel, egyes gyógyszereinkkel - a világkereskedelem első tíz szállítója között foglalunk helyet.

jelentős eredmény, hogy egyes külföldi cégek által gyártott világmárkákhoz magyar alkatrészeket használnak, így például a rába hátsóhidjait - többek között - amerikai, az egyesült izzó gépkocsi lámpáit japán cégek építik be. a finomszerelvénygyár hűtőkompresszorait dán és olasz hűtőgépekbe, pneumatikus automatika elemeit svéd és nyugatnémet berendezésekbe szerelik. a diósgyőri gépgyár vasuti kerékpárjai futnak a világ több vasutvonalán, magyar zománcozott autoklávokat épít be sok európai vegyüzem. nyugatnémet vállalatok magyar adaptereket használnak gabona- és silókombájnokba, komplett hajtási rendszereket a forgóboronákba. kooperációs exportszerződéseink vannak az ismert triumph, adidas, levi, s cégekkel, és ez a sor még hosszan folytatható lenne.

számos találmányunkat tudjuk jó áron értékesíteni. sok országban szabadalmaztattuk például a dizelmotor kombinált feltöltési eljárást, a turbogenerátorok hidrohűtési rendszerét és a forgórész tekercselési eljárást, szellőző berendezésekhez a lapátgyártás technológiáját, a medicor mesterséges lélegeztetőjének gyártási eljárását, több eredeti, hazai fejlesztésű gyógyszerünk gyártási eljárását. ezek jelentősen növelik hírnevünket és devizabevéte-
telünket is.

még többet tudnánk azonban eladni, ha minden vállalatunk rugalmasan haladna a műszaki fejlődés nemzetközi áramlataival, ha még több termékünk lenne versenyképes, ha termékeink minősége kifogástalan lenne. ez ma még sajnos nincs így. egyes vállalatok lassan alkalmazkodnak a piaci igények változásaihoz, termékeik nem korszerűek, s ezért nem, vagy nem jó áron veszik meg azokat.
/folyt. köv./

bkk. 1./ méhes lajos ..... 4. folyt./kö

ugy érezzük azonban, hogy erősödik már az új szemlélet az iparban. a vállalatok jórésze egyre inkább érzi a piac nyomasztását, és tisztában van azzal: létérdeke, hogy termékei versenyképesek legyenek. tudja, hogy ehhez a műszaki és gazdasági gondolkodás egységére van szükség. nem elég, ha a termék korszerű, magas műszaki színvonalú, hanem emellett gazdaságosan kell gyártani és jól kell eladni.

az ipar termékeinek zömét belföldön értékesíti. ennek volumene is nőtt az elmúlt három évben, összesen 4-5 százalékkal. a hazai üzletekben vásárolható ipari termékek túlnyomó többségét a magyar ipar gyártja, és csak ezek egyötöde származik külföldről. ez nemzetközi összehasonlításban alacsony arány és azt jelzi, hogy a magyar iparnak igen nagyok a feladatai a hazai szükségletek kielégítésében. az üzeteinkben kapható magyar ipari áruk minősége és választéka sokat javult az elmúlt években. a termékek jórészt azonban még mindig az „eladók piaca”, érvényesül a „vevők piaca”, helyett. vannak áruk, amelyekből keveset lehet kapni, s vannak időszakok, amikor egy-egy áruhoz nem juthat hozzá a fogyasztó. tudjuk ezt és törekszünk a hiányok megszüntetésére.

az ipari szolgáltatások a fogyasztásnak csak néhány százalékát jelentik, de a lakossági ellátásnak és közérzetnek mégis lényeges elemei. örvendetes, hogy könnyebb mostanában javító, karbantartó, szerelő munkát végzőket találni, mert a szövetkezetek és vállalatok jórésze megerősítette szolgáltató részlegeit, és gyarapodott az ezzel foglalkozó kisiparosok és kisvállalatok száma is.

a mezőgazdaság igen jelentős vevője az ipari termékeknek; műtrágyát, növényvédőszeret, gépeket, műanyag- és gumitermékeket szállítunk. az elmúlt években sokszor panaszkodtak alkatrészhiányról. ebben az évben már kevesebb gond volt az alkatrészekkel.

/folyt. köv./

bkk.1./ méhes Lajos.....5.folyt./-a

az Ikarus autóbuszait, a Ganz-mávag vonatait, a Csepel autógyár tehergépkocsijait egyre korszerűbb formába és jobb minőségben adjuk el itthon is a közlekedési vállalatoknak.

A hazai piacon - néhány termék kivételével - nincs kiélezett versenyhelyzet. ez árt az iparnak. versenyhelyzetet ugyanis szimulálni nem lehet. a deviza szűkösség miatt a magyar ipar nem kevés olyan terméket is gyárt, amit külföldről olcsóbban lehetne beszerezni. például a külföldön vásárolt gépek javításához gyakran a magyar ipar biztosít alkatrészeket. ezt a gyakorlatot az egészséges versenynek kell mihamarabb felváltania belföldön is, mert ez az ár- minőségének, választékának és a termelés gazdaságosságá- baj további javulását fogja eredményezni.

A minőségi változásokat a szerkezeti átalakulások is jelzik. ezek között elsők az energiaforrásokban bekövetkezett kedvező változásokat emelem ki. közismert, hogy 1982-ben 2 millió tonna kőolajjal kevesebbet használtunk fel, mint 1978-ban. így a kőolaj részaránya 41-ről 33 százalékra csökkent. ebben szerepe van az orenburgi földgáz-im- portnak, és a szocialista országokból vásárolt villamosener- gia-többletnek is. ez évben pedig a nukleáris energiabe- lépése javítja tovább az energiaszerkezetünket. a jövőben még tovább kívánjuk csökkenteni a villamosenergia-termelés- ben a kőolajfelhasználás arányát, hogy abból minél többet, jobban hasznosítva, magasabb értéket teremtve dolgozhassunk fel. természetesen a villamosenergia-ellátás kiegyensúlyozott- ságáról - mint ahogyan eddig - ezután is gondoskodunk.

A konverteres acélgyártás a kohászatban hozott szerkezeti átalakulást. a jobb minőségű és a nagyobb szilárd- ságu anyagok, korszerűbb ötvözetek arányát kívánjuk a jövőben növelni, hogy elősegítsük az anyag- és energiatakarékosabb technológiai eljárások elterjedését.

/folyt.köv/

bkk.1./ méhes Lajos..... 6.folyt./-a-ig

egyik legnagyobb szerkezeti gondunk, hogy nagy az elmaradásunk az elektronika alkalmazásában. ezt az alkatrészek és részegységek gyártásának növelésével kívánjuk enyhíteni, amelyre 1981 végén központi fejlesztési programot fogadott el a kormány.

A feldolgozó ipari ágazatokban a szerkezeti átalakulás jól mérhető a termékváltással. ebben sajnos még lassu az előrehaladás. a gépiparban az új termékek aránya 1981-ben 4,7 százalék, 1982-ben mindössze 4 százalék volt. a könnyűiparban is hasonló a tendencia. az új termékek aránya az 1981. évi 3,1 százalékról 1982-ben 2,9 százalékra csökkent. a termékek átlagos életkora magas, a gépiparban meghaladja a 10 évet, a könnyűiparban a 11 évet. persze ezek átlagadatok, vannak a piaci igényekhez gyorsabban és lassabban alkalmazkodó vállalatok, de összességében a korszerű termékek aránya még kicsi ahhoz, hogy átütő piaci sikereket érjünk el.

A szerkesztetváltás egyik alapvető feltétele a mű- szaki fejlesztés. erre a vi. ötéves tervidőszak eddig eltelt éveiben közel 30 milliárd forintot költött az ipar. a műsza- ki fejlesztés távlati céljait országos kutatási programokban határoztuk meg, és azok megvalósulását központi forrásokból is támogatjuk. bár a műszaki fejlesztés nagy része vállalati keretek között, vállalati pénzből, jórészt saját fejlesztő részlegekben folyik, a kutatások egy része nem eléggé gyakor- latias témákkal foglalkozik, és a kutatási eredmények lassan hasznosulnak.

Beruházásokra az ipar a vi. ötéves terv eddig eltelt három évében, tehát ez év végéig, összesen 178 milli- árd forintot költ, ami megfelel a középtávu terv időarányos előirányzatának. a legkiemelkedőbb ipari beruházás a paksi atomerőmű. erre eddig 7 év alatt 37 milliárd forintot for- ditottunk. a szovjet technológiával és műszaki irányítással, csehszlovákiában gyártott részegységekkel, főleg magyar, de lengyel szakmunkások közreműködésével épülő paksi atomerőmű i. blokkja már áramot ad, jelenteg az összes villamos energia- termelésünk mintegy 8 százalékát. örömmel mondom el, hogy külföldi szakemberek nagy elismeréssel nyilatkoztak az eddig megvalósult szakasz minőségéről, a kivitelezés megbízható- ságáról, a beruházásban résztvevő szakemberek tudásáról és alaposságáról.

/folyt. köv./

parlament

bkk.1. /méhes lajos ..... 7. folyt./kö-ig-s

az iparban jelenleg 12 állami nagyberuházás van folyamatban. ezek nagy része a bányászat, az energetika, a kitermelő- és az alapanyagipari kapacitásait fogja növelni. két feldolgozóipari beruházás van közöttük, a székesfehérvári könnyűfémmű felgyártmány-fejlesztése, és a szolnoki papírgyár rekonstrukciója. még mindig nem tudunk eltérni az ipar beruházási szerkezetében attól az aránytól, ami régóta jellemzi a beruházási politikát. sokat kell fordítanunk az energetikára és alapanyag-ágazatokra, s így kevés jut a feldolgozó iparra. az ipari, különösen a feldolgozó ipar előtt álló feladatok e téren változást kívánnak. a jövőben elsősorban gyorsan megvalósítható, intenzív, főleg gépcserékkel együttjáró, kisebb, korszerűsítő beruházásokat kell megvalósítani; azokat, amelyek gyorsan megtérülnek.

a korlátozott lehetőségek arra kényszerítenek bennünket, hogy csak a hatékony területeket fejlesszük. a nem gazdaságos tevékenységeket pedig - ha az jó vezetés mellett sem tehető viszonylag gyorsan és viszonylag kis befektetéssel gazdaságossá - meg kell szüntetnünk. ez esetenként vállaltok átszervezését, felszámolását is jelenti, mert nem nézhetjük tétlenül azt a tevékenységet, amelyik nem növeli, hanem fogyasztja a jövedelmet. egyébként már ma sem nézzük ezt tétlenül, e folyamat megkezdődött.

minőségi változásokra utal az egységnyi termelésre jutó anyag- különösen az import anyag - és az energiafelhasználás csökkenése. az ipari 1982-ben egységnyi terméket 2 százalékkal kevesebb anyag és 7 százalékkal kevesebb energia felhasználással állított elő, mint két évvel korábban. ebben szerepet játszik, hogy az anyag- és energiaigényes ágazatok - kohászat, alumíniumipar - termelése ezekben az években visszaesett, de jelentős szerepe van a kormány által elfogadott anyaggazdálkodási és hulladékhasznosítási program megvalósítása kezdeti eredményeinek, az anyagtakarékosabb technológiai eljárások terjedésének is.

/folyt.köv/

parlament

bkk.1. /méhes lajos ..... 8 folyt./kö-ig-s

tudjuk, hogy ezek valóban csak kezdeti eredmények, hiszen nálunk 20-25 százalékkal több anyagot és 30 százalékkal több energiát használnak fel egységnyi hozzáadott értékhez, mint azok az országok, melyekkel versenyben vagyunk a külföldi piacokon. sok a selejt, túlsúlyosak a termékek, korszerűtlenek a szabványok és a minőségi előírások. mindezek megváltoztatása szükséges ahhoz, hogy az anyagfelhasználás nemzetközi összehasonlításban is elfogadható mértékű legyen.

Lényegesen nőtt az ipar hozzájárulása a konvertibilis egyenleg javulásához azáltal is, hogy a növekvő ipar termelésben az elmúlt évben 7 százalékkal, idén pedig 5 százalékkal kevesebb importanyagot használtunk fel, tehát a termelés egységére egyre kevesebb importanyag jutott. az iparban felhasznált import értéke az ipari exportot meghaladja: 1981-ben még mintegy 680 millió dollárral, ez 1982-ben 465 millióra csökkent, ez évben pedig várhatóan már csak 100-130 millió dollár lesz a különbség. a behozatal nagy arányú csökkenése kedvezően hat az egyenlegre, de a vállalatoknak nem könnyű - nem is mindig sikerül - a megszokottak helyett új anyag- és alkatrészforrásokat találni. ez sok problémát okozott a vállalati termelés és értékesítés szervezésében. ezért, ahol lehet, ott a kgst-országokból növekvő importtal, másutt gazdaságos hazai termeléssel igyekszünk pótolni a hiányokat. emellett minél hamarabb rugalmasabb importpolitikára szeretnénk rátérni. ehhez elsősorban az exportképesség gyors növelése teremheti meg a feltételeket.

a megindult minőségi átalakulás eredményessége abban is kifejezésre jut, hogy - a lassabb termelésnövekedés és a jelentős külgazdasági veszteségek ellenére - az iparban megtermelt nemzeti jövedelem összehasonlítva áron 1981-ben 8 milliárd forinttal, 1982-ben csaknem 10 milliárd forinttal gyarapodott. ez nem kevés, hiszen egyik évben több, mint fele, másik évben több mint kétharmada a népgazdaságban elért összes nemzeti jövedelem-növekménynek. azon leszünk, hogy a következő években is jelentős mértékben járuljon hozzá az ipari a nemzeti jövedelem termeléséhez, segítse elő a népgazdaság egyensúlyi helyzetének javítását is.

/folyt.köv/

parlament

bkk.1./méhes Lajos...9.folyt./kö-ig-s

- az iparban dolgozók száma a felszabadulás után megkétszereződött, 1970-ben már megközelítette a másfél milliót. akkor kimerültek a munkaerő-tartalékok. az évtized közepétől a létszám eleinte lassan, később - és ma is - egyre gyorsuló ütemben csökkent. 1980-ig - öt év alatt - csaknem 130 ezerrel, az utóbbi két évfél évben pedig már további, több mint 100 ezer fővel csökkent az iparban dolgozók száma. egyre kevesebb ember állítja elő tehát az egyre nagyobb termék mennyiséget, így a termelékenység növekedése jelentős. a létszámcsökkenés különösen nagy a fővárosi iparban, ahol ma egynegyedével kevesebben dolgoznak, mint 1975-ben. egyes szakmák szinte elnéptelenednek. állandó a hiány a szerszámkészítőkből, esztélyosokból, öntőkből, kovácsokból, hegesztőkből, nyomdászokból. nehéz a helyzet a könnyűiparban, ahol az 1980-as létszámból 42 ezer fő hiányzik. egyes szakmákban - mint például fonó, szövő, cérnázó, csévéltő - a csökkenés két és fél év alatt 15-16 százalékos. a tartós létszámcsökkenés jónéhány vállalatnál már a termelés folyamatosságát veszélyezteti. a gépipar létszáma 1980 óta szintén 40 ezer fővel csökkent. különösen a három műszakot, a folyamatos munkarendet és az ártalmas munkakörülményeket vállalják - természetesen - egyre kevesebben.

a munkaerőgondokat enyhítették a létrejött vállalati gazdasági munkaközösségek, amelyek többletteljesítményt nyújtanak és a külön kereseti lehetőségekkel segítették a munkaerő megtartását. a külföldi munkások foglalkoztatása is mérsékelte a létszámhiányt. van, ahol központi bérintézkedést is tettünk. de ezek együttvéve is csak egyes helyeken, és nem általában tudnak segíteni.

tudnunk kell, hogy az ipar létszáma a jövőben is csökkeni fog. ez egyedül a termelékenység növelésével ellensúlyozható; ami annál is inkább indokolt, mert termelékenységünk lényegesen alacsonyabb az iparilag fejlettebb országokénál. a termelékenységet a vállalatoknak sokféle intézkedésekkel kell növelniük: a munkafolyamatok ésszerűbb szervezésével, a munkafegyelem javításával, a munkaidő jobb kihasználásával, általában: a munkakultúra színvonalának növelésével, de ezeken túl a munkaigényes tevékenységek gépesítésével és automatizálással is.
/folyt.köv./

parlament

bkk.1. /méhes Lajos.....11.folyt./kö-ig-s

míg sok helyen hiány, másutt felesleg van munkaerőben. a hiány azonnali termelési gondot jelent, és már-már társadalmi méretű problémává nő, a felesleges létszám viszont hosszú ideig észrevétlen marad a vállalatok kerítésein belül. ennek megoldására a mainál nagyobb munkaerő-mobilitásra van szükség. ezt kívánta elősegíteni a kormányzat a tanácsok munkaerő-gazdálkodásának átszervezésével, és az átképzési segély bevezetésével. további intézkedéseket is kívánunk tenni azért, hogy az egyes vállalatok ne ragaszkodjanak a feleslegessé váló munkaerőhöz, a felszabaduló emberek pedig könnyen megtalálják azokat a munkahelyeket, ahol szükség van rájuk, ahol hasznos munkát végezhetnek.

a területi foglalkoztatottsági gondok és aránytalanságok az utábbi években csökkentek, mert éppen ennek érdekében az elmúlt időszakban az ország egyes területeire jelentős ipar települt. míg például budapesten az ipari állóeszközök értéke 1970-től alig kétszeresére nőtt, addig szabolcsban, tolnában, hajdu-biharban és bács-kiskun megyében több mint háromszorosára; zalában, nógrádban és vas megyében is csaknem háromszorosára. ennek ellenére szükségszerűen magas az ingázók száma. az iparban foglalkoztatottak mintegy negyede nem a lakóhelyén dolgozik.

az iparban dolgozók négyötöde fizikai munkás, több mint a fele a szakmával is rendelkezik. a nem fizikai munkakörben foglalkoztatottak mintegy 270 ezer ember közel fele műszaki munkát végez, és dolgozik sok közgazdász, jogász, matematikus, fizikus, iparművész, orvos, gyógyszerész és bölcsész is az iparban. az ipari értelmiség munkája meghatározó a műszaki fejlődésben, a munka tervezésében és szervezésében, a döntésekben - egyszóval abban, hogy az ember és a gép munkája hogyan hasznosul. nagyon fontos, hogy az ipari értelmiség kezdeményező, aktívabb és alkotóbb legyen. ennek a mainál jobb feltételeit kell megteremteni.
/folyt.köv./

parlament

bkk.1./méhes lajos.....11.folyt./kö-ig-s

az iparban foglalkoztatottak átlagkeresete az utolsó tíz évben csaknem kétszeresére növekedett, és 1982 végén meghaladta a 4.700 forintot. az árváltozásokat is figyelembe véve a reálbérek 1978-ig erőteljesen emelkedtek, az utóbbi években valamelyest csökkentek. azu életszínvonal társadalmi méretekben így volt megőrizhető, a társadalmi juttatások szükségszerű növekedése mellett.

szinte mindenütt hangoztatják: több pénz kellene ahhoz, hogy ösztönözni lehessen a nagyobb teljesítményekre. ám azt le kell szögezni, hogy a keresetek általános színvonala csak a teljesítményekkel arányosan emelhető, hogy annál gyorsabban nem. az összkereset azonban nem egyenletesen oszlik meg. jelentősek az ágazatok közötti eltérések: legmagasabb a bányászok és kohászok jövedelme, az igen nehéz fizikai munka indokolja is ezt.

legalacsonyabb egyes könnyűipari ágazatokban az átlagjövedelem. eltérnek a keresetek a szakképzettség szerint is. a szakmunkások keresete átlagosan másfélszeres a segédmunkásokénak, és 20 százalékkal több a betanított munkásokénál. ez a különbség sajnos csökkenő, s ma már sok szakmában nem elég ahhoz, hogy vonzza a fiatalokat a szakma tanulására. így egyes szakmákban nagyon kevés az utánpótlás - ezen segíteni kell.

a fiatal értelmiségiek keresete igen alacsony, sok éveknek kell eltelnie, hogy utolérjék a szakmunkások keresetét. ez számukra nagyon nehezé teszi a pályakezdés éveit, gyakran arra készíti őket, hogy más munkát is vállaljanak, s ez éppen a legfontosabb éveikben akadályozza szakmai fejlődésüket. s ezt nem ellensúlyozza ha életük későbbi szakaszában majd gyorsabban emelkedhet a jövedelmük. erre is kell tehát megoldást találnunk.

/folyt.köv./

parlament

bkk. 1./ méhes lajos ..... 12. folyt./mz

nagyon fontos kérdés, hogy a kereset különbségek mennyire függenek a teljesítményektől. a tapasztalatok azt mutatják, hogy a kimagalósan jól dolgozó emberek keresete - ha kicsit magasabb is a többiekénél - nem olyan kimagasló, mint a teljesítményük. és ennek a másik oldala is igaz: a hanyag, a munkájukat éppen csak elvégző emberek, ha kevesebbet keresnek is, mint társaik, jövedelmük nem olyan mértékben marad el a többiekétől, mint a teljesítményük. ez nem serkent a kimagasló munkára és nem riaszt el a hanyag munkától. ez a fő oka annak, hogy a vállalatok egy része ma már nem tudja megtartani munkelőit, mert amint alkalom adódik rá, elmennek jobban fizető helyre dolgozni. ezért nem lehet őket hibáztatni. tudomásul kell venni, hogy az emberek dolgozni és keresni akarnak.

egy-egy vállalatoknál a bérszabályozást hibáztatják azért, hogy a kimagaslóan dolgozó emberek nincsenek kimagaslóan megfizetve. ez - úgy vélem - nem jogos mentegetőzés. a bérszabályozás valóban mérsékli a vállalatok közötti jövedelemkülönbségeket, és ennek mai módját nem tartjuk kifogástalannak, annak további fejlesztésén dolgozunk. de az alapkülönbséget a nyereség és nem annak adóztatása határozza meg. s ami még fontosabb: a bérszabályozás az összes elosztható jövedelmet befolyásolja, és nem az egyes embereknek kifizethető jövedelmeket. úgy vélem, a vállalatoknak ma is nagyobb a lehetőségük arra, hogy a magas teljesítményeket jobban elismerjék a jövedelmekben, mint amennyire élnek ezzel.

igaz, hogy a teljesítményekre jobban ösztönző és a teljesítmények különbségeit jobban kifejező bérezéshez a közhangulatnak, a társadalmi megítélésnek is meg kell változnia.

tervezzük a bértarifa rendszer módosítását is. a bérhatárokat jelentősen differenciáltan megemeljük. ez is növeli majd a vállalatok mozgásterét, lehetőségét, a felelősség, a szakmai tudás, a jó teljesítmény és nehéz munkakörülmények elismerésére. de a bármily hatásos központi intézkedések csak a gyárak kapujáig hatnak. azon belül maguknak a vállalatoknak kell a mainál határozottabban, bátrabban intézkedniök.

/folyt.köv./

parlament

bkk. 1./méhes lajos..... 13. folyt./mz

- a vállalati szociálpolitika a megfelelő munkakörülmények kialakításáért tehet sokat. az iparban dolgozók munkakörülményei az elmúlt években jelentősen változtak. munkavédelemre és a munkakörülmények javítására például a vi. ötéves terv eddig eltelt csaknem 3 éve alatt 23 milliárd forintot, szociális kiadásokra - lakásépítésre, üzemi étkeztetésre, óvodák és bölcsődék fenntartására, orvosi ellátásra - az év végéig, az elmúlt három évben mintegy 30 milliárd forintot használtunk fel. a veszélyes és ártalmas munkahelyek száma több mint 20 százalékkal csökkent; bár sajnos még mindig magas, mert közel 150 ezer ilyen munkahelyet tartunk számon. a zaj- és vibrációs ártalomtól 20 ezer dolgozó szabadult meg, 78 ezer ember azonban még mindig ki van téve ezeknek az ártalmaknak.

nem könnyű a balesetekről. ezek száma csökkenő ugyan, de köztük több a halálos baleset. és ebben nem nyugtat meg bennünket az sem, hogy jórésztük technikailag biztonságok munkakörülmények között történt, hiszen hiába minden technika ha hiányzik a munkafegyelem és a hozzáértés, ami az életmentő eszközök használatához szükséges. ezért több figyelmet kell fordítanunk a jövőben az életbiztonság technikai és emberi feltételeire.

1981-82-ben áttértünk az ötnapos munkahétre; termelés-csökkenés nélkül, mert az áttérést a vállalatok munkaszervezési intézkedésekkel ellensúlyozták. a jó tapasztalatokra építve a központi bizottság úgy határozott, hogy készítsük elő, és 1984-ben elsőként az iparban kezdjük el a 40 órás munkahétre átállást, ismét úgy, hogy ne okozzon fennakadást és termelés-csökkenést. természetesen keresetcsökkenést se.

/folyt.köv./

parlament

bkk.1./méhes lajos..... 14. folyt./mz

- az iparirányítás átszervezéséről már 1981 nyarán beszámoltam az országgyűlésnek - mondotta méhes lajos. - azóta a minisztérium és a vállalatok viszonya tovább módosult. a gazdálkodási feladatokat igyekeztünk átadni a vállalatoknak. magunknak elsősorban a műszaki fejlesztés központi támogatását, a felügyeleti ellenőrzést, a vezetők kinevezését és a munkáltatói jogok gyakorlását, valamint a vállalatok alapítását és átszervezését tartottuk fenn, és e területeken is folyamatosan felülvizsgáljuk a gyakorlatot.

néhány vállalatnál új típusú felügyelő bizottságokat és igazgató tanácsokat hoztunk létre, ezek a felügyeleti ellenőrzést realisabbá tehetik. a vezetők kinevezésében is sok változás történt. az elmúlt csaknem 3 évben 63 vállalat élére került új vezető. a régi vezetők többsége tiszteletre méltó életút után, életkora, illetve egészségi állapota miatt vált meg az aktív munkától. az új vezetőket újabban pályázat útján nevezzük ki, általában meghatározott időre. az igazgatóhelyettesek kinevezését pedig a vállalatvezetők hatáskörébe adtuk.

jelentős lépéseket tettünk a vállalati szakszervezeti rendszer korszerűsítéséért. megszűnt a szénbányászati tröszt, ahol 8 önálló vállalat, majd a csepel tröszt, ahol 13 önálló vállalat jött létre. több nagyvállalatról leváltak egyes gyáregységek, ezáltal 22 új önálló vállalat alakult. a gelka felosztásakor 82 önálló szolgáltató kisvállalatot hoztunk létre, mert az reméljük, hogy így a lakossági ellátás jobb, és a szolgáltatás gazdaságosabb lesz. folytatjuk ezt a munkát ott, ahol bebizonyosodik, hogy egy gyáregység önállóítása a vállalat rugalmasságát növeli, és ezáltal a lakossági, vagy az exportkereslet jobb kielégítését teszi lehetővé. figyelünk arra, hogy a szervezeti változtatásokkal ne okozzunk zavarokat a termelésben és a vállalatok üzleti kapcsolataiban.

/folyt.köv./

parlament

bkk. 1./méhes Lajos.....15. folyt./mz

- a kisvállalatoknak és gazdasági munkaközösségeknek, és egyéb új szervezeti formáknak az eddigieknél nagyobb szerepet szánunk. ezek arányukat tekintve nem lesznek meghatározóak, de fontosak, mert elősegítik az igények jobb, rugalmasabb kielégítését. természetesen javítani, igazítani való itt is van.

a vállalatoknak egyre nagyobb önállóságot kívánunk adni, nagyobb mozgásteret a vállalkozói gazdálkodásra, nagyobb lehetőséget a döntéseik végrehajtására, de nagyobb felelősséget a lépések következményeiért, és nagyobb kényszert is arra, hogy csak gazdaságos, és a társadalomnak is hasznos tevékenységgel tudjanak megélni. gazdaságunk mai helyzetében ettől eltérő, operatív irányításra is kényszerülünk, de ezeket a módszereket csak átmenetinek tekintjük.

a központi bizottság által meghatározott hosszútávú feladataink végrehajtása érdekében sok újszerű tevékenységre is szükség van. ennek érdekében dolgozzuk ki „az ipar megújulásának programját,, az a célunk, hogy az egész ipárnak újabb lendületet adva meggyorsítsuk a minőségi változásokat a termelési kultúrában, a termékek versenyképességében, a tevékenységek gazdaságosságában. szeretnénk mozgósítani mindazokat, akik tehetnek valamint az ipar megújításáért, és e program segítségével is biztosítani akarjuk azokat a feltételeket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az eddig szunnyadó energiák felszabadulhassanak, hasznosulhassanak. ehhez az állami irányítási és szabályzási feladatok megfogalmazása mellett kívánatos lenne, hogy széleskörű társadalmi mozgalom bontakozzon ki, amelyben a pártszervezetek irányítása mellett jelentős szerepet kapnának a szakszervezetek, az ifjúsági szervezetek, a mtesz, a szakmai szervezetek, és kapcsolódhatna ehhez a szocialista brigádmozgalom is.

/folyt.köv./

- 16 -

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/4

Belföldi hírek

-----
budapest, 1983. október 20.

bel c s ü t ö r t ö k
-----

sb0001 4 160 mtib1001

könyvterjesztés csepelen

1983. október 20. - az állami könyvterjesztő vállalat és a csepel művek munkásotthona együttműködési megállapodást írt alá a könyvellátás javítása, bővítése érdekében.

a csepel művek munkásotthona minden segítséget megad a gyári könyvterjesztéshez, hogy az a művelődés szerves részévé váljon. ugyanakkor az állami könyvterjesztő vállalat szélesíti könyvkiadását, esetenként irodalmi műsorok, könyvpremierek, ankétok, előadások révén is igyekszik hozzájárulni a munkásművelődéshez.

az ákv - a megállapodás részeként - kötelezettséget vállalt arra, hogy az üzemi könyvesbolt éves forgalmának 5 százalékával anyagi hozzájárulást ad a csepel művek munkásotthonában, illetve az üzemi könyvesboltban rendezett kulturális eseményekhez, s minden olyan művelődéspolitikai szempontból jelentős programhoz, amely az olvasást, a művelődés kibontakozását, elmélyítését szolgálja.

a csepel művek üzemi könyvesboltja 1953 óta látja el a gyár dolgozóit. a megnyitás évében a forgalom 700 ezer forintnyi volt, tavaly azonban már meghaladta a hatmillió forintot. a látványos emelkedéshez csaknem száz munkahelyi könyvbizományos lelkes, áldozatkész munkája is hozzájárult.